

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
Кременчуцький ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою
Полтавської обласної ради

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ №52
З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ для ліцеїстів
ЩОДО ПОВОДЖЕННЯ З ВИБУХОВИМИ ТА НЕВИЗНАЧЕНИМИ
ПРЕДМЕТАМИ, ВОГНЕПАЛЬНОЮ ЗБРОЄЮ

м.Кременчук, 2018р.

**Кременчуцький ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою
Полтавської обласної ради**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Начальник ліцею _____ В.В.Марченко
наказ № 155 від 21.09.2018р.

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 52
З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ для ліцеїстів
ЩОДО ПОВОДЖЕННЯ З ВИБУХОВИМИ ТА НЕВИЗНАЧЕНИМИ ПРЕДМЕТАМИ,
ВОГНЕПАЛЬНОЮ ЗБРОЄЮ**

Інструкція розроблена на основі ДНАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», ДНАОП 0.00-8.03-93 «Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві», з урахуванням Типового положення про порядок проведення навчання з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005 № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 за № 231/10511.

Інструкція з охорони праці встановлює вимоги безпеки діяльності учасників освітнього процесу. Вимоги інструкції є обов'язковими для виконання учасниками освітнього процесу ліцею відповідно до Закону України «Про охорону праці» і Кодексу законів України про працю.

ХАРАКТЕРИСТИКА ВИБУХОВИХ РЕЧОВИН

1. Види боєприпасів, методи їх розпізнання. Небезпечні предмети (знахідки) та дії при їх виявленні.

Час від часу в землі знаходять небезпечні знахідки – вибухові предмети, що й до сьогодні являють велику загрозу життю і здоров'ю людей. Це різні види боєприпасів: артилерійські снаряди, артилерійські та реактивні міни, авіаційні бомби, інженерні міни, ручні гранати. Зовні небезпечні предмети нагадують безформні шматки металу. Роздивлятися їх та кидати у вогонь не можна, адже це може призвести до нещасного випадку.

Знайшовши небезпечний предмет, сповістіть про це дорослих.

2. Правила поведінки з ВВП, невизначеними предметами та речовинами.

Щоб уникнути нещасних випадків, треба твердо запам'ятати, що доторкатися до вибухових або невизначених предметів неможливо, бо це небезпечно для життя.

Виявивши вибухонебезпечні предмети далеко від населених пунктів, треба добре запам'ятати дорогу до того місця, де їх виявлено, поставити біля них пам'ятну вишку.

Про знайдені вибухонебезпечні предмети треба негайно сповістити працівників місцевого самоврядування, міліції, найближчого підприємства, школи або просто дорослих, які є поблизу. До жодних самостійних дій вдаватися не можна!

9. Запобігання дитячому травматизму від ВВП побутового призначення.

Не можна користуватися без нагляду дорослих піротехнічними засобами: хлопаками, петардами, феєрверками. Більш того, не можна зберігати їх удома, адже вони належать до вибухонебезпечних предметів.

Рівень безпеки зростає при користуванні саморобними піротехнічними іграшками: можна отримати важкі опіки, втратити зір, скалічитися та навіть загинути.

Так само існує висока ймовірність спричинити пожежу, якщо бавитися з вогнем біля горючих і легкозаймистих речовин та матеріалів.

3. Небезпечність користування мисливськими рушницями, виготовлення та випробування вибухових пакетів.

Вогнепальна зброя – не забава. Якщо в домі є мисливська рушниця або якась інша зброя, вона повинна зберігатися у спеціальному сейфі або дерев'яному ящику, які не дають можливості доступу до неї стороннім особам.

Неповнолітнім та особам без спеціального дозволу зброєю вдома тримати не можна.

Необережне поводження з предметами, призначення яких ви не знаєте, та вибухонебезпечними речовинами може призвести до нещасного випадку. Тим більше неповнолітнім не можна виготовляти вибухові чи вогненебезпечні предмети, перевіряти їх на міцність.

Вкрай небезпечно кидати їх у вогонь, бавитися поблизу них сірниками чи запальничками.

Вибухова речовина, що знаходиться всередині, може вибухнути та завдати великої шкоди.

Балони зі стисненим газом при ушкодженні чи перегріванні на сонці також можуть вибухнути.

4. Заходи з безпеки під час збирання металевго брухту. Правильні дії під час виявлення ВВП.

Особливо уважними треба бути при збиранні металевго брухту. При виявленні незнайомих предметів негайно сповістити про це дорослих. Вибухові предмети являють високу загрозу здоров'ю і життю людей, отже, не можна ризикувати через власну недбалість або необережність.

5. Обережність – запорука життя та здоров'я під час канікул.

Не забувайте про правила безпеки під час канікул.

Пам'ятайте – випадково виявлені боєприпаси несуть у собі велику небезпеку! Знищувати небезпечні предмети можуть тільки спеціальні команди підричників.

Не можна гратися з вогнем, це може призвести до трагічних наслідків.

РОЗРОБЛЕНО:

Заступник начальника ліцею
з навчально-виховної роботи

_____ Палагута О.Г.

УЗГОДЖЕНО:

Відповідальна особа за організацію роботи

з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності _____ Метель В.О.

Інструкцію отримав і ознайомлений (а): _____
(дата, підпис, прізвище, ініціали)

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
Кременчуцький ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою
Полтавської обласної ради

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ №53
З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ для ліцеїстів
ЩОДО ПОПЕРЕДЖЕННЯ ТРАВМАТИЗМУ НА ВОДІ

м.Кременчук, 2018р.

**Кременчуцький ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою
Полтавської обласної ради**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Начальник ліцею _____ В.В.Марченко
наказ № 155 від 21.09.2018р.

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 53
З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ для ліцеїстів
ЩОДО ПОПЕРЕДЖЕННЯ ТРАВМАТИЗМУ НА ВОДІ**

Інструкція розроблена на основі ДНАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», ДНАОП 0.00-8.03-93 «Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві», з урахуванням Типового положення про порядок проведення навчання з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005 № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 за № 231/10511.

Інструкція з охорони праці встановлює вимоги безпеки діяльності учасників освітнього процесу. Вимоги інструкції є обов'язковими для виконання учасниками освітнього процесу ліцеєм відповідно до Закону України «Про охорону праці» і Кодексу законів України про працю.

Дія води на організм людини

Вода є найціннішим даром природи. Без їжі людина може прожити понад місяць, а без води – декілька днів. Наявність води відіграє вирішальну роль у збереженні життя та здоров'я людини. Джерельна вода – найбезпечніша та найсмачніша. Воду з проточних водойм слід кип'ятити.

Не забувайте, що вода несе й небезпеку! Шторм у морі, повінь, сильна злива можуть завдати шкоди не тільки природі, але й людині!

1. Уміння триматися на воді - запорука безпеки. Купання у морі, річці, ставку.

Вода є не тільки джерелом життя, здоров'я та задоволення, але й джерелом небезпеки для життя людини. Зазвичай гинуть ті, хто порушує правила безпеки на воді. Уміння триматися на ній – запорука безпеки. У морі на воді триматися легше, бо густина солоної води вища за густину прісної.

Пам'ятайте, що на річці є течія. Дно річки може бути замуленим. Вода у ставках стояча, тобто більш забруднена, ніж у річках, і це може спричинити зараження при купанні.

2. Допомога потопельнику. Надання першої долікарської допомоги потерпілому.

Щоб допомогти потопаючому, слід дотримуватись правил:

- якщо поблизу вас є який-небудь плавучий предмет (найкраще – рятувальний круг), киньте його так, щоб потопаючий міг за нього вхопитися; краще, якщо прив'яжете до нього вірвовку, за яку потім можна підтягнути потопаючого до берега;
- якщо нещастя трапилось на мілководді, спробуйте підійти до потерпілого вброд, щоб подати рятувальний засіб, але тримайте його так, щоб він був між вами і потерпілим;
- якщо ви спробуєте підпливти до потопаючого, краще коли у вас в руках буде рятувальний засіб, щоб потопаючий хапався за нього, а не за вас, розмовляйте з потерпілим, заспокоюйте його;
- опинившись на березі, викличте «швидку допомогу».

При утопленні

Необхідно якнайшвидше витягти постраждалого з води. Рятувати потоплюючих доводиться, коли: потоплюючий знаходиться на поверхні, тільки що зник під водою або пробув під водою декілька хвилин. У цих випадках, перш ніж кинутися у воду, потрібно швидко оцінити становище й вибрати спосіб надання допомоги. Іноді, якщо випадок трапився біля берега, можна кинути з берега предмет, за який може вхопитися потоплюючий: рятівний круг, дошку, мотузку тощо. Якщо поблизу є човен, необхідно використати його. До потоплюючого слід підпливати таким чином, щоб він не бачив рятівника та не став чіплятися за нього. До потоплюючої людини підпливають ззаду, якщо це неможливо, то потрібно пірнути під потерпілого, захопити лівою (правою) рукою під коліно його правої (лівої) ноги, а долонею правої (лівої) руки сильно штовхнути ліве (праве) коліно спереду і повернути потоплюючого до себе спиною.

В особи, яку взяли з поверхні води, частіше бувають психічні розлади, викликані страхом. Необхідно зняти з неї мокрий одяг, витерти тіло, дати 15-20 крапель настоянки валеріани чи валокордину, заспокоїти та зігріти людину (вкрити й дати гарячого напою).

Якщо потоплюючий знепритомнів (не реагує на звернення та легкі постукування по щоках), але збережені пульсація на сонній артерії та дихання, необхідно надати тілу постраждалого горизонтального положення з повернутою на бік головою, дати вдихнути через ніс випари нашатирного спирту, яким змочений шматок вати, та провести вищевказані заходи.

Пульс на сонних артеріях перевіряється на рівні щитовидного хряща по черзі з обох боків. Дослідження пульсу на променевій артерії не доцільне, оскільки його відсутність тут ще не свідчить про зупинку кровообігу. Ознаками зупинки дихання є відсутність рухів грудної клітки, руху повітря через ніс та рот.

У разі, якщо свідомості, пульсу на сонних артеріях немає, наявні ознаки зупинки дихання, широкі зіниці, але немає трупних плям, задубіння тіла, необхідно якнайшвидше почати відновлення дихання та кровообігу. По-перше, спробувати видалити воду з дихальних шляхів. Рідину з них можна частково вивести, трохи піднявши постраждалого за талію так, щоб верхня частина тулуба і голова провисали, або «перегнути» постраждалого через своє стегно при зігнутій в коліні нозі, одночасно натискаючи на його спину. Ці заходи необхідно проводити у виняткових випадках максимально швидко. Не слід пориватися до видалення всієї рідини або значної її частини, тому що це практично неможливо й потребує багато часу. На обстеження постраждалого, видалення рідини та підготовку до проведення штучної вентиляції легень є 4-5 хвилин, тому що потім відбудуться незворотні зміни в організмі.

Діяти треба швидко та послідовно:

1. Покладіть постраждалого на спину, на тверду поверхню.
2. Однією рукою відкрийте йому рота; пальцями іншої руки, загорнутими у серветку або носову хустинку, слід видалити з порожнини рота пісок, мул та інші чужорідні предмети.
3. Рукою, підкладеною під потилицю, максимально розігніть хребет у шийному відділі (це не потрібно робити, якщо є підозра на пошкодження цього відділу хребта), за підборіддя висуньте вперед нижню щелепу. Утримуючи її в такому положенні однією рукою, другою стисніть крила носа.
4. Наберіть повітря у свої легені, щільно охопіть відкритий рот пацієнта та зробіть пробне вдування повітря в його легені. Одночасно «краєм ока» контролюйте підймання грудної клітки, якщо воно є – продовжуйте. У випадку, якщо грудна клітка не підіймається або підіймається надчеревна ділянка, повторіть усе з пункту № 2. Якщо щелепи постраждалого щільно стиснуті або є пошкодження щелепи, язика, губ, проводять штучну вентиляцію не методом «рот у рот», а «рот у ніс», затискаючи при цьому не ніс, а рот. Кількість вдувань – 16-20 за хвилину.
5. Для зовнішнього масажу серця розташуйтеся з боку від хворого; основу долоні однієї кисті руки покладіть вздовж передньо-нижньої поверхні грудини, основу другої долоні – уперек першої, розігніть руки в ліктьових суглобах. Робіть ритмічні поштовхи всією масою тулуба, зміщуючи грудину в напрямку до хребта з частотою 80-100 рухів за хвилину. Ознакою правильності виконання закритого масажу серця є

наявність пульсових поштовхів, які синхронні натискуванням на грудину, на сонних артеріях.

6. У випадку, коли рятувальник один, співвідношення кількості вдукань і натискувань на грудину 2:15, якщо рятувальників двоє – 1:5.
7. Через кожні 2 хвилини серцево-легеневу реанімацію необхідно на декілька секунд припинити для перевірки пульсу на сонних артеріях.
8. Масаж серця та штучну вентиляцію легень необхідно проводити до відновлення дихання, пульсу, звуження зіниць, покращення кольору шкіри.
9. У тих випадках, коли протягом 30-40 хвилин, незважаючи на правильно проведену реанімацію, змін у стані хворого немає або з'являються трупні плями, задубіння, реанімаційні заходи припиняються.

3. Правила поведінки на кризі:

- категорично забороняється перевіряти міцність льоду ударами палки та ніг;
- обходьте небезпечні місця та ділянки криги, вкриті снігом;
- вантаж перевозьте на санях;
- кататися на ковзанах можна лише тоді, коли товщина криги досягає 25см;
- не можна стрибати й бігати по льоду, скупчуватись у великі групи.

4. Надання допомоги потерпілому на воді взимку:

- будьте якомога далі від ополонки;
- протягніть потерпілому довгу жердину, дошку або палицю, можна лижу, мотузку;
- витягаючи потерпілого, попросіть його працювати ногами; якщо вдалося потерпілого витягти, не піднімайтеся на ноги, рухайтесь до берега повзком;
- на березі викличте «швидку медичну допомогу» (за номером 101), загорніть потерпілого у ковдри або в сухий одяг;
- не занурюйте потерпілого в теплу воду, можуть виникнути серцеві проблеми;
- по можливості прикладіть до тіла пляшку з гарячою водою або грілку;
- дайте попити теплої води, якщо є - чаю.

5. Правила безпечної поведінки на воді та біля води:

- діти повинні купатися обов'язково під наглядом дорослих; учитися плавати потрібно під керівництвом інструктора або батьків;
- не купайтеся і не пірнайте у незнайомих місцях, це можна робити у спеціально обладнаних місцях;
- не можна запливати за обмежувальні знаки;
- слід дуже обережно поводитися на надувних матрацах та іграшках, особливо, коли є вітер або велика течія;
- якщо течія вас підхопила, не панікуйте, треба пливати за течією, поступово і плавно повертаючи до берега;
- не купайтеся у холодній воді, щоб не сталося переохолодження;
- не треба купатися довго, краще купатися декілька разів по 20-30хв;
- не можна гратися на воді у такі ігри, які можуть спричинити шкоду;
- не подавайте неправдивих сигналів про допомогу;
- не пірнайте під людей, не хапайте їх за ноги.
-

Загальні правила поведінки на воді:

1. Відпочинок на воді (купання, катання на човнах) повинен бути тільки в спеціально відведених та обладнаних для цього місцях.
2. Безпечніше відпочивати на воді у світлу частину доби.

3. Купатися дозволяється в спокійну безвітряну погоду за швидкості вітру до 10м/сек, температурі води – не нижчою за +18°C, повітря – не нижчою за +24°C.
4. Перед купанням рекомендується пройти огляд лікаря.
5. Після прийняття їжі купатися можна не раніше, ніж через 1,5-2 години.
6. Заходити у воду необхідно повільно, дозволяючи тілу адаптуватися до зміни температури повітря та води.
7. У воді варто знаходитися не більше 15 хвилин.
8. Після купання не рекомендується приймати сонячні ванни, краще відпочити в тіні.
9. Не рекомендується купатися поодиноці біля крутих, стрімчастих і зарослих густою рослинністю берегів.
10. Перед тим, як стрибати у воду, переконайтеся в безпеці дна й достатній глибині водоймища.
11. Пірнати можна лише там, де є для цього достатня глибина, прозора вода, рівне дно.
12. Кататися на човні (малому плавзасобі) дозволяється тільки після отримання дозволу та реєстрації в чергового по човновій станції.

Під час купання не робіть зайвих рухів, не тримайте свої м'язи в постійному напруженні, не перевищуйте швидкість просування на воді, не порушуйте ритму дихання, не перевтомлюйте себе, не беріть участі у великих запливах без дозволу лікаря й необхідних тренувань.

На воді забороняється:

1. Купатися в місцях, які не визначені місцевими органами виконавчої влади та не обладнані для купання людей.
2. Вилазити на попереджувальні знаки, буї, бакени
3. Стрибати у воду з човнів, катерів, споруджень, не призначених для цього.
4. Пірнати з містків, дамб, причалів, дерев, високих берегів.
5. Використовувати для плавання такі небезпечні засоби, як дошки, колоди, камери від автомобільних шин, надувні матраци та інше знаряддя, не передбачене для плавання.
6. Плавати на плавзасобах біля пляжів та інших місць, які не відведені для купання.
7. Вживати спиртні напої під час купання.
8. Забруднювати воду й берег (кидати пляшки, банки, побутове сміття і т.д.), прати білизну й одяг у місцях, відведених для купання.
9. Підпливати близько до плавзасобів, які йдуть неподалік від місць купання.
10. Допускати у воді небезпечні ігри, які пов'язані з обмеженням руху рук і ніг.
11. Подавати помилкові сигнали небезпеки.
12. Дітям, які не вміють плавати, заходити глибше, ніж до пояса.
13. Купання дітей без супроводу дорослих.

6. Правила поведінки під час катання на човнах:

Перед відплиттям човни, катери та інші плавзасоби потрібно перевірити справність й оснастити рятувальними засобами.

1. Сідати в човен потрібно обережно, ступаючи по центру настилу.
2. Кататися на човні або іншому малому плавзасобі дозволяється тільки в спеціально відведених для цього місцях.
3. Рухатись на човні необхідно завжди вздовж правого боку річки, намагаючись триматися не далі 20 метрів від берега.
4. Якщо потрібно випередити інший човен, то треба обходити його з лівого боку.
5. Гребний човен повинен звільняти дорогу всім човнам, які проходять справа від нього, а також паровим, моторним і вітрильним суднам.
6. Гребти веслами треба рівномірно, кермач повинен бути особливо уважним, щоб не вдаритися об борт іншого човна.

Під час катання на малих плавзасобах забороняється:

- пересідати з місця на місце, сідати на борт під час руху човна;
- розгойдувати човен, пірнати з нього;

- категорично забороняється переходити з одного човна в інший;
- навантажувати малі судна понад встановлені норми;
- перетинати курс суден, що йдуть назустріч;
- підходити близько до суден, що рухаються;
- кататися поблизу пристаней, причалів, пляжів;
- віддалятися на човні від берега більш ніж на 100 метрів;
- кататися на саморобних човнах, катерах, плотах, автомобільних камерах тощо;
- кататися за несприятливих метеорологічних умов;
- виходити на фарватер судноплавства.

7. Порядок дій у разі нещасних випадків на воді

Якщо човен перевернувся, головне – не розгубитися. Човен, що перекинувся, добре тримається на воді, отже потрібно зберігати спокій і до прибуття рятувальників триматися за човен, штовхаючи його до берега.

Потрапивши під пліт або вітрило човна, що перекинулося, ні в якому разі не можна заплющувати очі. Варто плисти в тому напрямку, відкілья надходить світло.

Той, хто добре вміє плавати, у першу чергу повинен допомогти тому, хто не вміє плавати, підтримувати його на плаву.

Рятувати треба спочатку одного потопаючого, потім іншого; рятувати вплавав одночасно кількох людей неможливо.

Під час катання необхідна присутність дорослого в кожному човні. Він повинен вміти управляти судном, добре плавати, знати прийоми надання невідкладної допомоги постраждалим на воді.

Причиною загибелі людей на воді можуть бути вири, що затягують навіть досвідчених плавців; підводні плини, які паралізують волю людини, яка пливе; водорості, що сковують рух плавця.

У швидкій річці можна потрапити в сильну течію. Вона підхоплює плавця й починає безладно нести. Непосильна боротьба з течією може вкінці виснажити сили плавця. Тому розсудливіше плисти за течією, періодично відпочиваючи на спині, повільно наближаючись до берега. У випадку, якщо плавець опинився у воді під час шторму, він не зможе вийти з води. У таких випадках необхідно обрати найбільш сильну попутну хвилю, наблизитися на ній до берега і вибігти на нього. Якщо це не вдається зробити, необхідно схопитися за водорості чи прибережне каміння і всіма силами утриматися, упираючись пальцями ніг до того часу, поки не спаде хвиля, потім зіскочити й вибігти за межу прибою.

Якщо ви потрапили у вир, наберіть якнайбільше повітря, занурюйтесь у воду і, зробивши сильний ривок убік за течією, спливайте на поверхню.

Від переохолодження або різкого переходу з зони теплої води в зону холодної з'являються судоми, що зводять руки і ноги. Головне – не розгубіться! Треба негайно перемінити стиль плавання, найкраще лягти на спину й плисти до берега. Намагайтеся утриматися на поверхні води й кличте на допомогу.

Плавець, який заплутався у водоростях, не повинен робити різких рухів і ривків, інакше петлі рослин затягнуться ще щільніше. Необхідно лягти на спину і спробувати м'якими, спокійними рухами виплисти в бік, звідкілья приплив. Якщо це не допоможе, потрібно підтягти ноги, обережно звільнитися від рослин руками.

Іншими причинами нещасних випадків на воді можуть бути: переохолодження у воді; перевтомлення м'язів, викликане тривалою роботою їх без розслаблення чи безперервного плавання одним стилем; купання незагартованого плавця у воді з низькою температурою та інше.

У всіх випадках плавцю рекомендується перемінити стиль плавання й вийти з води. Якщо немає умов для негайного виходу із води, то необхідно діяти таким чином:

- при відчутті стягування пальців руки потрібно швидко з силою стиснути пальці кисті руки у кулак, зробити різкий відкидаючий рух рукою у зовнішній бік та розтиснути кулак;
- при судомі м'язів литки необхідно, підігнувшись, двома руками обхопити ступню постраждалої ноги і з силою підігнути ногу в коліні поперед себе.

РОЗРОБЛЕНО:

Заступник начальника ліцею
з навчально-виховної роботи

_____ Палагута О.Г.

УЗГОДЖЕНО:

Відповідальна особа за організацію роботи
з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності

_____ Метель В.О.

Інструкцію отримав і ознайомлений (а): _____
(дата, підпис, прізвище, ініціали)

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
Кременчуцький ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою
Полтавської обласної ради

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ №36
З ЕЛЕКТРОБЕЗПЕКИ
для ліцеїстів

м.Кременчук, 2018р.

**Кременчуцький ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою
Полтавської обласної ради**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Начальник ліцею _____ В.В.Марченко
наказ № 155 від 21.09.2018р.

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 36
З ЕЛЕКТРОБЕЗПЕКИ
для ліцеїстів**

Інструкція розроблена на основі ДНАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», ДНАОП 0.00-8.03-93 «Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві», з урахуванням Типового положення про порядок проведення навчання з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005 № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 за № 231/10511.

Інструкція з охорони праці встановлює вимоги безпеки діяльності учасників освітнього процесу. Вимоги інструкції є обов'язковими для виконання учасниками освітнього процесу ліцею відповідно до Закону України «Про охорону праці» і Кодексу законів України про працю.

**ЕЛЕКТРОБЕЗПЕКА. ПРАВИЛА БЕЗПЕЧНОГО КОРИСТУВАННЯ
ПОБУТОВИМИ ПРИБАДАМИ**

1. Поняття про джерела струму, їх небезпечність для життя та здоров'я людини.

Нещасні випадки від дії електричного струму трапляються через пошкодження ізоляції електроприладів, обриви електропроводів, несправні розетки.

Важкість ураження електричним струмом визначається схемою включення людини в ланцюг.

Найбільш небезпечним є дотикання людини до двох проводів або провідників струму. Життя людини буде залежати від того, наскільки швидко їй вдасться звільнитися від контакту з джерелом струму.

2. Правила користування побутовими електроприладами.

Щоб запобігти ураженню електричним струмом, не можна:

- залишати електроприлади ввімкненими без догляду;
- користуватися несправними приладами, саморобними побутовими приладами, особливо великої напруги;
- вмикати в одну розетку одночасно декілька приладів;
- торкатися оголених ділянок у місцях з'єднання приладів з клемми, вилкою, між собою;
- використовувати електричні прилади не за призначенням та не ознайомившись попередньо з інструкцією.

3. Правила поведінки при виявленні обірваного електричного проводу.

Небезпечно наближатися до обірваного електричного проводу. Якщо провід не покрито ізоляцією, то він становить загрозу для життя людини. Доторкнувшись до нього, можна отримати ураження внутрішніх органів. Відкинути провід можна лише за допомогою сухої деревини чи гуми.

Якщо ви побачили обірваний електричний провід, не торкайтеся його та не намагайтеся прибрати. негайно повідомте дорослим про місцезнаходження обриву.

4. Правила поведінки поблизу електрощитової, лінії електропередач.

Небезпечно знаходитись поблизу електричних щитків і лінії електропередач. Не можна торкатися проводів під напругою. Необачний рух може призвести до ураження електрострумом.

ПЕРША ДОПОМОГА ПРИ УРАЖЕННІ ЕЛЕКТРИЧНИМ СТРУМОМ

Організм відчуває шкідливий вплив електричної енергії, або піддавшись дії розрядів атмосферної електрики (удар блискавки), або при випадковому зіткненні з електричним струмом.

Явища, що виникають від зіткнення з електричним струмом, залежать від ряду умов, серед яких головну роль грають властивості електричного струму і функціональний стан самого організму. Властивості електричного струму визначаються характером струму (постійний або змінний), напругою і частотою його, напрямом, тривалістю дії. Постійний струм діє швидше, ніж змінний, але змінний небезпечніший за постійний при відносно невеликій його напрузі і низькій частоті, оскільки опір тканин змінному струму слабкіший, ніж постійному. Збільшення частоти періодів зменшує шкідливу дію струму. Високочастотні струми не небезпечні і застосовуються з лікувальною метою.

Сила струму виражається відношенням напруги струму до того опору, який мають при цьому тканини. При одній і тій же напрузі вона тим більше, чим менше опір тканин. Шкідливий вплив струму буде значно більшим при дії на вологу шкіру, тоді як суха шкіра чинить більший опір електричному струму. У опорі електричному струму істотну роль грає величина поверхні тканини, дотичної з електродами.

Істотне значення має те, через які органи проходить струм, що можна встановити, сполучаючи в думках місця входу і виходу струму. Особливо небезпечно проходження струму через серце, головний мозок, оскільки це може викликати зупинку серця і дихання. Взагалі при будь-якій електротравмі є враження серця. У важких випадках розвивається картина, що нагадує кардіошок: частий м'який пульс, постраждалий блідий, наляканий, задишка, нерідко спостерігаються судоми, зупинка дихання.

Ступінь порушень, що викликаються електричним струмом, залежить від тривалості дії струму. Відомо, що струм навіть високої напруги і великої сили не є смертельним якщо діє менше 0,1 секунди. Чутливість до електричного струму різна у різних видів тварин й навіть індивідів одного виду. Функціональний стан організму, його нервової системи грає в цьому відношенні значну роль: чим більш збудлива нервова система, тим різкіше її реакція при пропусканні струму. Електричний струм великої сили діє й безпосередньо на тканину. У місцях входу і виходу струму (найчастіше на руках і ногах) спостерігаються важкі електроопіки аж до обуглювання. У легших випадках є так звані мітки струму округлі плями від 1 до 6 см в діаметрі, темні всередині і синюваті по периферії.

Загальна дія електричного струму на організм (залежно від сили) виявляється головним болем, нудотою, нерідко почастішанням серцевого ритму і дихання, підвищенням тиску і подальшим деяким його падінням, паралічем м'язів, набряком і водянкою.

Дія сильного струму (100 мА і вище) унаслідок збудження нервової системи спочатку викликає підвищення тиску і задишку. Потім настає гальмування ЦНС, яке супроводжується значним пониженням тиску, ослабленням і навіть тимчасовою зупинкою дихання, затьмаренням свідомості, іноді її втратою. Такий стан може виявитися у вигляді "уявної смерті". При наданні своєчасної допомоги нерідко вдається відновити життєві функції. При електрошоку можуть наступити судоми, параліч дихання і повна зупинка роботи серця.

НЕВІДКЛАДНА ДОМЕДИЧНА ДОПОМОГА

Перш за все потерпілого звільняють від контакту з електрострумом (якщо це не зроблено раніше). Вимикають джерело електроживлення, а якщо це неможливо, то скидають обірваний дріт дерев'яною сухою палицею.

Якщо людина, що надає допомогу, одягнена в гумові чоботи і рукавички, то можна відтягнути потерпілого від електропроводу.

При зупинці дихання проводять штучне дихання, вводять серцеві і серцево-судинні засоби (0.1% розчин адреналіну – 1мл, кординамін – 2мл, 10% розчин кофеїну – 1мл підшкірно), засоби, стимулюючі дихання (1% розчин лобеліну – 1мл внутрішньо поволі або внутрішньочеревно).

Накладають стерильну пов'язку на електротравму.

Штучне дихання не припиняють протягом тривалого часу. При зупинці серця –непрямий масаж серця, внутрішньосерцеве введення розчину адреналіну і 10мл 10% розчину хлориду кальцію.

Слід транспортувати потерпілого лежачи на носилках в опікове або хірургічне відділення лікувального закладу.

РОЗРОБЛЕНО:

Помічник начальника ліцею з господарської роботи _____ Алексєєнко В.В.

УЗГОДЖЕНО:

Відповідальна особа за організацію роботи
з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності _____ Метель В.О.

Інструкцію отримав і ознайомлений (а): _____
(дата, підпис, прізвище, ініціали)

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
Кременчуцький ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою
Полтавської обласної ради

ІНСТРУКЦІЯ

З ОХОРОНИ ПРАЦІ №54

З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ для ліцеїстів
ЩОДО БЕЗПЕЧНОЇ ПОВЕДІНКИ ВДОМА ТА НА ВУЛИЦІ

м.Кременчук, 2018р.

**Кременчуцький ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою
Полтавської обласної ради**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Начальник ліцею _____ В.В.Марченко
наказ № 155 від 21.09.2018р.

ІНСТРУКЦІЯ № 54
З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ для ліцеїстів
ЩОДО БЕЗПЕЧНОЇ ПОВЕДІНКИ ВДОМА ТА НА ВУЛИЦІ

Інструкція розроблена на основі ДНАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», ДНАОП 0.00-8.03-93 «Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві», з урахуванням Типового положення про порядок проведення навчання з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005 № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 за № 231/10511.

Інструкція з охорони праці встановлює вимоги безпеки діяльності учасників освітнього процесу. Вимоги інструкції є обов'язковими для виконання учасниками освітнього процесу ліцею відповідно до Закону України «Про охорону праці» і Кодексу законів України про працю.

Якщо ви залишилися вдома без дорослих, нікому чужому не відчиняйте двері. На питання незнайомих людей, чи є тато та мама, краще відповісти, що батьки зараз відпочивають. На телефонні дзвінки з питанням, чи є батьки вдома або коли вони повернуться з роботи, треба відповідати, що вони зараз зайняті й запитати, коли й кому зателефонувати.

Ніколи не запрошуйте додому малознайомих хлопців і дівчат.

Не хваліться перед людьми тим, що у вашій квартирі є дорогі речі, такі як відеоапаратура тощо.

Не носіть із собою великі суми грошей, а якщо таке станеться – не хваліться цим.

Знайомте своїх друзів із батьками.

Не лякайтеся, коли, знаходячись у квартирі, почуєте, що хтось намагається відчинити вхідні двері, голосно запитайте: «Хто там?». Якщо двері продовжуватимуть відчиняти, зателефонувавши 102, викличте міліцію та вкажіть точно адресу. Потім з балкону чи вікна голосно покликайте на допомогу. Виходячи з дому, не забувайте зачинити балкон, кватирки, особливо якщо живете на нижніх поверхах.

Не залишайте у дверях записок, бо це привертає увагу сторонніх людей.

Будьте уважними із ключами від квартири, не залишайте їх у поштовій скриньці та в інших місцях. У випадку пропажі ключів відразу сповістіть батьків, щоб замінити дверні замки.

На вулиці будьте уважними. Переходьте проїзну частину тільки на зелений сигнал світлофора або по пішохідному переходу. Пам'ятайте, що водій не завжди може попередити біду, якщо ви порушили правила вуличного руху. Не стійте близько біля автомобіля, який зупинився.

Не сідайте до незнайомих в автомобіль, щоб покататися, якщо навіть дуже хочете або запізнюєтеся.

Якщо незнайомці запросили вас послухати музику, подивитися фільм, погратися із собакою (може бути будь-яка інша пропозиція) – не поспішайте погоджуватися, перш ніж це зробити, спитайте у батьків.

Не заходьте в ліфт з незнайомими людьми без батьків.

Якщо у вас вимагають гроші, негайно зверніться до дорослих і по можливості до міліції.

Не розмовляйте на вулиці з п'яними, навіть знайомими людьми, бо п'яна людина сильно змінюється, її вчинки можуть бути непередбачуваними та жорстокими.

Якщо відчуваєте, що вас переслідують, зайдіть до магазину або іншої установи. Можна попросити працівника цієї установи провести вас додому.

Необхідно знати, що все нове, незнайоме може нести в собі небезпеку. Незнайомі предмети, пакети, банки та інше не можна відкривати, нюхати, брати в руки, кидати у вогонь, бо в них можуть бути отруйні речовини.

Не грайтеся сірниками, петардами, бенгальськими вогнями, свічками, не розпалюйте багаття, не вмикайте незнайомі електроприлади, не проводьте самостійно досліди у відсутності батьків, бо це може стати причиною пожежі.

Забороняється кататися на гірці в лікарняному містечку.

Правила поведінки під час перебування на балконі:

1. Забороняється сидіти на поручнях, перелазити через перила балкону.
2. Балкон не місце для ігор.
3. Якщо треба зняти одяг, що сушиться на балконі високо або за перилами, то краще попросіть дорослих зробити це.
4. Під час перебування на балконі будьте обережними і дивіться під ноги.

У випадку необхідності телефонуйте:

101 - пожежна охорона

102 - поліція

103 - «Швидка медична допомога»

104 - газова служба

Будьте уважними! Бережіть себе!

За допомогою звертайтеся до батьків та педагогів – вони ваші перші помічники та порадики.

РОЗРОБЛЕНО:

Заступник начальника ліцею
з навчально-виховної роботи

_____ Палагута О.Г.

УЗГОДЖЕНО:

Відповідальна особа за організацію роботи
з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності _____ Метель В.О.

Інструкцію отримав і ознайомлений (а): _____
(дата, підпис, прізвище, ініціали)

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
Кременчуцький ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою
Полтавської обласної ради

ІНСТРУКЦІЯ

З ОХОРОНИ ПРАЦІ №58

ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ ТА З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ
ЛІЦЕЇСТІВ

ЩОДО ПРОФІЛАКТИКИ ЗАХВОРЮВАНOSTІ НА ГРИП

м.Кременчук, 2018р.

**Кременчуцький ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою
Полтавської обласної ради**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Начальник ліцею _____ В.В.Марченко

наказ № 155 від 21.09.2018р.

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 58
для працівників та з БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ для ліцеїстів
ЩОДО ПРОФІЛАКТИКИ ЗАХВОРЮВАНOSTІ НА ГРИП**

Інструкція розроблена на основі ДНАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», ДНАОП 0.00-8.03-93 «Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві», з урахуванням Типового положення про порядок проведення навчання з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005 № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 за № 231/10511.

Інструкція з охорони праці встановлює вимоги безпеки діяльності працівників і учасників освітнього процесу. Вимоги інструкції є обов'язковими для виконання працівниками і учасниками освітнього процесу ліцеєм відповідно до Закону України «Про охорону праці» і Кодексу законів України про працю.

Навколо нас у зовнішньому середовищі знаходиться величезна невидимих для ока маленьких живих істот. Їх можна побачити лише за допомогою спеціальних приладів – мікроскопів, які у тисячі та мільйони разів збільшують зображення. Збудники грипу вчені та лікарі побачили під дуже сильним електронним мікроскопом і назвали вірусом. Віруси, що викликають грип оселяються в ротовій порожнині та в горлі хворого. Коли хворий розмовляє, кашляє або чхає, з його рота чи носа вилітають найдрібніші крапельки слини і слизу. В них знаходяться віруси грипу. Якщо здорова людина разом з повітрям буде вдихати ці крапельки, то вона може заразитись і захворіти на грип.

Запам'ятайте: в організм людини хвороботворних мікроорганізмів називається інфекцією, тобто зараженням.

Перші ознаки захворювання на грип:

- посилення виділення з носа (нежить);
- ніс закладений, дихання утруднене;
- кашель;
- біль у горлі, вухах, охриплість голосу;
- висока температура, слабкість.

Правила запобігання захворювання на грип:

1. Під час кашлю і чхання прикривайте рот і ніс хусточкою. Потрібно знати, що при одноразовому чханні чи кашлі утворюється 40 тисяч краплин слини з мікробами, які розповсюджуються на відстань 3-5 метрів. Носова хустинка, складена в четверо, затримує 94 % мікробів, що видихаються хворими.
2. Користуйтеся тільки своєю носовою хусточкою і рушником.
Запам'ятайте: без носової хустинки йти не маєте права нікуди.
3. Оберегайте себе від різкого прохолодження.
4. Промоклий одяг і взуття зніміть із себе якомога швидше.
5. Частіше провітрюйте приміщення.
6. Добре споліскуйте склянку загального користування перед тим, як будите пити з неї воду, а краще мати власну склянку для пиття.
7. Частіше мийте руки з милом.
8. Намагайтесь не ходити дідм (приміщення), де є хворі на грип.

9. Щоранку робіть ранкову гімнастику.
10. Загартуйтеся.
11. Вчасно робіть профілактичні щеплення.

Правила боротьби з грипом:

1. Якщо доводиться доглядати хворого на грип, то захищайте рот і ніс марлевою пов'язкою, склавши її в четверо.
2. Щоденно кип'ятіть й періть марлеву пов'язку, носові хустинки та рушники хворого, прасуйте їх.
3. Не користуйтеся для своїх потреб посудом хворого на грип.
4. Вологе прибирання приміщення здійснюйте 0,5% розчином хлораміну.
5. Не займайтеся самолікуванням, дотримуйтеся порад лікаря.

Як попередити зараження грипом:

- уникати контакту з особами, що мають прояви грипозної інфекції;
- обмежити відвідини місць великого скупчення людей;
- часто провітрювати приміщення;
- часто мити руки з милом;
- прагнути не торкатися очей, носа або рота немитими руками;
- уникати обіймів, поцілунків і рукостискань;
- прикривати ніс і рот при чханні або кашлі одноразовою носовою серветкою, яку зразу ж після використання потрібно викинути;
- якщо у людини є симптоми грипу, то необхідно триматися від нього на відстані не менше двох метрів.

ЩО РОБИТИ , ЯКЩО ВИ ЗАХВОРІЛИ НА ГРИП:

- при перших ознаках захворювання необхідно лягти у ліжко і викликати лікаря;
- хворі на грип небезпечні для оточуючих і повинні бути негайно ізолювані. Неприпустима їх поява в громадському транспорті, дитячих колективах та інших місцях масового перебування людей.
- хворого необхідно розташувати в окремій кімнаті або огородити ширмою, виділити йому індивідуальний посуд, рушник, предмети особистої гігієни;
- не допускати контакту хворого із здоровими членами сім'ї, окрім тих, хто доглядає за ним;
- особа, що доглядає за хворим, повинна носити двошарову марлеву пов'язку або разову маску, яку потрібно міняти кожні 4 години. Після кожного контакту з хворим ретельно мити руки з милом;
- маска повинна бути або одноразовою, яку після зміни викинути в корзину, або багаторазовою, яку після прання необхідно ретельно прасувати гарячою праскою;
- проводити провітрювання приміщення декілька разів на добу;
- щодня робити вологе прибирання приміщень оселі;
- повітря в приміщеннях повинне бути достатньої вологості;
- мати разові носові серветки і корзину для використаних серветок в межах досяжності хворого; створити хворій дитині комфортні умови. Вкрай важливим є спокій, постільний режим;
- якщо у людини лихоманка, необхідно дати жарознижуючі парацетамол або ібупрофен, після цього викликати лікаря;
- до приходу лікаря давати пити багато рідини (сік, негазована вода, морс, компот тощо);
- не слід займатися самолікуванням. Відповідне лікування хворому призначає тільки лікар!

Які ознаки захворювання повинні примусити негайно звернутися за медичною допомогою?

- Прискорене або утруднене дихання.
- Синюшність навкруги рота, інших шкірних покривів.
- Поява на тілі крововиливів (навіть дуже маленьких), носової кровотечі. Висока температура тіла.
- Відмова від пиття.
- Неможливість розбудити людину, відсутність її реакції на звертання. Надмірне збудження

дитини або поява судом.

- Поява блювоти, частого рідкого стільця.
- Скарги на сильний головний біль.
- Відсутність сечовипускання або сліз під час плачу.

РОЗРОБЛЕНО:

Сестра медична _____ Ляш Л.В.

УЗГОДЖЕНО:

Відповідальна особа за організацію роботи
з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності _____ Метель В.О.

Інструкцію отримав і ознайомлений (а): _____
(дата, підпис, прізвище, ініціали)

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
Кременчуцький ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою
Полтавської обласної ради

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ №55
З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ ЛІЦЕЇСТІВ
ЩОДО ДОГЛЯДУ ЗА ШКІРОЮ

м.Кременчук, 2018р.

**Кременчуцький ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою
Полтавської обласної ради**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Начальник ліцею _____ В.В.Марченко

наказ № 155 від 21.09.2018р.

**ІНСТРУКЦІЯ № 55
З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ для ліцеїстів
ЩОДО ДОГЛЯДУ ЗА ШКІРОЮ**

Інструкція розроблена на основі ДНАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», ДНАОП 0.00-8.03-93 «Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві», з урахуванням Типового положення про порядок проведення навчання з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005 № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 за № 231/10511.

Інструкція з охорони праці встановлює вимоги безпеки діяльності учасників освітнього процесу. Вимоги інструкції є обов'язковими для виконання учасниками освітнього процесу ліцеєм відповідно до Закону України «Про охорону праці» і Кодексу законів України про працю.

ОСНОВНІ ПРАВИЛА ДОГЛЯДУ ЗА ШКІРОЮ

Для того щоб зрозуміти, як правильно доглядати за шкірою, потрібно знати, як вона побудована. Шкіра - найбільший та найдоступніший орган людського тіла. Він росте зсередини та постійно змінюється.

Шкіра має кілька шарів:

- зовнішній – роговий, складається з мертвих клітин;
- живий епідерміс росту клітин;
- власне дерма;
- підшкірно-жировий шар – клітковина.

Ми бачимо зовнішній, роговий шар шкіри, і вважаємо, що це і є вся шкіра. Тому зосереджуємо догляд саме на ньому, часто не розуміючи, що це мертві тканини. Найпоширеніша помилка полягає в тому, що намагаємося відразу перейти до зволоження – живлення цього рогового шару, а потім дивуємось, що немає очікуваного ефекту.

В другому шарі, епідермісі, знаходиться базальний шар клітин. Це єдиний у шкірі шар клітин, що діляться. Вони ростуть, розвиваються, старішають та вмирають, рухаючись через епідерміс до зовнішнього шару шкіри. Так і утворюються зовнішній роговий шар. Важливою функцією епідермісу є постійна зміна рогового шару, який утворює щось на зразок захисної броні нашої шкіри. Крім того, роговий шар разом з епідермісом перешкоджає випаровуванню вологи з поверхні шкіри. Найтовщий роговий шар – на ступнях та долонях, які найбільше піддаються зовнішнім впливам.

Наступний шар – дерма, в ній розташовані колагенові волокна, які відповідають за пружність та еластичність шкіри. З віком вони змінюють структуру, тому шкіра старішає та вкривається зморшками. Цей процес не можна зупинити, але можна уповільнити. Клітини відпочивають від базального шару епідермісу двічі на день. Їх ріст відбувається в ранні ранкові години відразу після полудня. Відповідно, це є найкращий час для догляду. В ці часи шкіра росте, і природа працює на вас.

Найголовніші небезпеки для шкіри:

1. Зневоднення.

Відбувається за низької вологості повітря: в спеку чи холод, під час вітру, в приміщенні з центральним опаленням. Також, зневоднення відбувається під час занурення у воду, солону чи жорстку. Найкращий спосіб уникнути пересихання шкіри - використовувати зволожувальні креми якомога частіше для всіх ділянок шкіри, які контактують із зовнішнім середовищем. При цьому

потрібно зрозуміти, що такі креми не компенсують втрату вологи, оскільки вони не проникають далі епідермісу. Вони знижують швидкість зневоднення. Шкіра відновлює брак вологи, коли випаровування зменшується.

2. Знежирювання.

Все, що руйнує поверхневу захисну плівку жиру на поверхні шкіри, збільшує швидкість випаровування вологи. Мило та інші засоби, що знежирюють шкіру спричиняють зневоднення. Мийні засоби порушують кислотно-лужний баланс (РН) шкіри, який у нормі становить 5,0; оскільки вони мають у своєму складі луги. Причому, чим більше піни вони утворюють, тим більш лужну реакцію вони мають. Тому для миття рук та тіла краще використовувати м'яке мило, а для обличчя – очисне косметичне молоко. Ніколи не торкайтесь обличчя, якщо руки у пральному порошку.

3. Ультрафіолетове опромінення.

Крім усіх відомих небезпек від сонця, хочу наголосити саме на його шкоді для вашої шкіри. Під дією сонячних променів руйнуються колагенові волокна, тому шкіра втрачає еластичність, перестає бути гладенькою і вкривається зморшками. На жаль цей процес ніщо не може уповільнити. Захищайте шкіру від прямого впливу ультрафіолетового опромінення одягом, головним вбранням тощо.

РОЗРОБЛЕНО:

Сестра медична

_____ Ляш Л.В.

УЗГОДЖЕНО:

Відповідальна особа за організацію роботи

з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності _____ Метель В.О.

Інструкцію отримав і ознайомлений (а): _____

(дата, підпис, прізвище, ініціали)

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
Кременчуцький ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою
Полтавської обласної ради

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ №61
для працівників та
З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ для ліцеїстів
У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ:
РАДІАЦІЙНА НЕБЕЗПЕКА

м.Кременчук, 2018р.

**Кременчуцький ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою
Полтавської обласної ради**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Начальник ліцею _____ В.В.Марченко
наказ № 155 від 21.09.2018р.

**ІНСТРУКЦІЯ № 61
З ОХОРОНИ ПРАЦІ для працівників та
З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ для ліцеїстів
У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ:
РАДІАЦІЙНА НЕБЕЗПЕКА**

Інструкція розроблена на основі ДНАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», ДНАОП 0.00-8.03-93 «Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві», з урахуванням Типового положення про порядок проведення навчання з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005 № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 за № 231/10511.

Інструкція з охорони праці встановлює вимоги безпеки діяльності працівників і учасників освітнього процесу. Вимоги інструкції є обов'язковими для виконання працівниками і учасниками освітнього процесу ліцею відповідно до Закону України «Про охорону праці» і Кодексу законів України про працю.

Факторами небезпеки радіації є: забруднення навколишнього середовища, небезпека для всього живого, що опинилося на забрудненій місцевості (загибель людей, тварин, знищення посівів та ін.), крім того, внаслідок можливого атомного вибуху виникнення сильних руйнувань на значній території.

Дії у випадку загрози виникнення радіаційної небезпеки:

При оголошенні небезпечного стану не панікуйте, слухайте повідомлення.

Попередьте сусідів, надайте допомогу інвалідам, дітям та людям похилого віку.

Дізнайтеся про час та місце збору мешканців для евакуації.

Зменшіть проникнення радіаційних речовин в квартиру (будинок): щільно закрийте вікна та двері, щілини заклейте.

Підготуйтеся до можливої евакуації: упакуйте у герметичні пакети та складіть у валізу документи, цінності та гроші, предмети першої необхідності, ліки, мінімум білизни та одягу, запас консервованих продуктів на 2-3 доби, питну воду. Підготуйте найпростіші засоби санітарної обробки (мильний розчин для обробки рук).

Перед виходом з приміщення від'єднайте всі споживачі електричного струму від електромережі, вимкніть газ та воду.

Дії у випадку раптового виникнення радіаційної небезпеки:

З одержанням повідомлення про радіаційну небезпеку негайно укрийтеся в будинку. Стіни дерев'яного будинку послаблюють іонізуюче випромінювання в 2 рази, цегляного - у 10 разів; заглиблені укриття (підвали): з покриттям із дерева у 7 разів, з покриттям із цегли або бетону у 40-100 разів.

Уникайте паніки. Слухайте повідомлення органів влади з питань надзвичайних ситуацій.

Необхідно зменшити можливість проникнення радіаційних речовин в приміщення.

Проведіть йодну профілактику. Йодистий калій вживати після їжі разом з чаєм, соком або водою 1 раз на день протягом 7 днів: дітям до двох років – по 0,040г на один прийом; дітям від двох років та дорослим – по 0,125г на один прийом. Водно-спиртовий розчин йоду приймати після їжі 3 рази на день протягом 7 днів: дітям до двох років – по 1-2 краплі 5% настоянки на 100мл молока (консервованого) або годувальної суміші; дітям від двох років та дорослим – по 3-5 крапель на стакан молока або води. Наносити на поверхню кінцівок рук настоянку йоду у вигляді сітки 1 раз

на день протягом 7 діб.

Уточніть місце початку евакуації. Попередьте сусідів, допоможіть дітям, інвалідам та людям похилого віку. Вони підлягають евакуації в першу чергу.

Швидко зберіть необхідні документи, цінності, ліки, продукти, запас питної води, найпростіші засоби санітарної обробки та інші необхідні вам речі у герметичну валізу.

По можливості негайно залишіть зону радіоактивного забруднення.

Перед виходом з будинку вимкніть джерела електро-, водо- і газопостачання, візьміть підготовлені речі, одягніть протигаз (респіратор, ватно-марлеву пов'язку), верхній одяг (плащ, пальто, накидка), гумові чоботи.

З прибуттям на нове місце перебування, проведіть дезактивацію засобів захисту, одягу, взуття та санітарну обробку шкіри на спеціально обладнаному пункті або ж самостійно (зняти верхній одяг, ставши спиною проти вітру, витрясти його; повісити одяг на перекладину, віником або щіткою змести з нього радіоактивний пил та вимити водою; обробити відкриті ділянки шкіри водою або розчином (типу ІПП-8), який буде виданий кожному. Для обробки шкіри можна використовувати марлю чи просто рушники.

Дізнайтеся у місцевих органів державної влади адреси організацій, що відповідають за надання допомоги потерпілому населенню.

Запам'ятайте:

Використовуйте для харчування лише продукти, що зберігалися у зачинених приміщеннях, консервацію і не зазнали радіоактивного забруднення; не вживайте овочі, які росли на забрудненому ґрунті; не пийте молоко від корів, які пасуться на забруднених пасовиськах.

Не пийте воду із відкритих джерел та із мереж водопостачання після офіційного оголошення радіаційної небезпеки, колодязі накрийте.

Уникайте тривалого перебування на забрудненій території.

У приміщеннях, щодня робіть вологе прибирання, бажано з використанням миючих засобів.

У разі перебування на відкритій, забрудненій радіоактивними речовинами місцевості, обов'язково користуйтеся засобами: для захисту органів дихання – протигазом, респіратором, ватно-марлевою чи протипиловою пов'язкою, зволоженою марлевою пов'язкою, хустинкою або будь-якою частиною одягу; для захисту шкіри – спеціальним захисним одягом типу ОЗК, плащем з капюшоном, накидкою, комбінезоном, гумовим взуттям і рукавицями.

РОЗРОБЛЕНО:

Заступник начальника ліцею
з навчально-виховної роботи

_____ Палагута О.Г.

УЗГОДЖЕНО:

Відповідальна особа за організацію роботи

з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності _____ Метель В.О.

Інструкцію отримав і ознайомлений (а): _____

(дата, підпис, прізвище, ініціали)

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
Кременчуцький ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою
Полтавської обласної ради

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ №62
для працівників та
З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ для ліцеїстів
У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ:
ХІМІЧНА НЕБЕЗПЕКА

м.Кременчук, 2018р.

**Кременчуцький ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою
Полтавської обласної ради**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Начальник ліцею _____ В.В.Марченко

наказ № 155 від 21.09.2018р.

ІНСТРУКЦІЯ № 62
З ОХОРОНИ ПРАЦІ для працівників та
З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ для ліцеїстів
У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ:
ХІМІЧНА НЕБЕЗПЕКА

Інструкція розроблена на основі ДНАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», ДНАОП 0.00-8.03-93 «Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві», з урахуванням Типового положення про порядок проведення навчання з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005 № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 за № 231/10511.

Інструкція з охорони праці встановлює вимоги безпеки діяльності працівників і учасників освітнього процесу. Вимоги інструкції є обов'язковими для виконання працівниками і учасниками освітнього процесу ліцею відповідно до Закону України «Про охорону праці» і Кодексу законів України про працю.

Аварії (катастрофи) на підприємствах, транспорті та трубопроводах можуть супроводжуватися викидом (вилівом) в атмосферу і на прилеглу територію сильнодіючих отруйних речовин (СДОР), таких як хлор, аміак, синільна кислота, фосген, сірчаний ангідрид та інші. Це являє серйозну небезпеку для населення, заражене повітря уражає органи дихання, а також очі, шкіру та інші органи.

Фактори небезпеки викиду (розливу) хімічно небезпечних речовин: забруднення навколишнього середовища, небезпека для всього живого, що опинилося на забрудненій місцевості (загибель людей, тварин, знищення посівів та ін.), крім того, внаслідок можливого хімічного вибуху виникнення сильних руйнувань на значній території.

Дії у випадку загрози виникнення хімічної небезпеки:

Сирени і переривчасті гудки підприємств – це сигнал "Увага всім". Негайно ввімкніть приймач радіотрансляційної мережі, або телевізор. Уважно слухайте інформацію про надзвичайну ситуацію та порядок дій.

При оголошенні небезпечного стану уникайте паніки.

Попередьте сусідів, надайте допомогу інвалідам, дітям та людям похилого віку.

Виконайте заходи щодо зменшення проникнення отруйних речовин в квартиру (будинок): щільно закрийте вікна та двері, щілини заклейте.

Підготуйте запас питної води: наберіть воду у герметичні ємності, підготуйте найпростіші засоби санітарної обробки (мильний розчин для обробки рук).

Дізнайтеся у місцевих органів влади про місце збору мешканців для евакуації та уточніть час її початку. Підготуйтеся: упакуйте у герметичні пакети та складіть у валізу документи, цінності та гроші, предмети першої необхідності, ліки, мінімум білизни та одягу, запас консервованих продуктів на 2-3 доби.

Перед виходом з будинку вимкніть джерела електро-, водо- і газопостачання візьміть підготовлені речі, одягніть засоби захисту.

Дії у випадку раптового виникнення хімічної небезпеки:

Уникайте паніки. З одержанням повідомлення (по радіо або іншим засобам оповіщення) про викид (розлив) в атмосферу СДОР та про небезпеку хімічного зараження, виконайте передбачені заходи.

Надягніть засоби індивідуального захисту органів дихання та найпростіші засоби захисту шкіри.

По можливості негайно залишіть зону хімічного забруднення.

Якщо засобів індивідуального захисту немає і вийти із району аварії неможливо, залишайтеся у приміщенні і негайно та надійно герметизуйте приміщення! Зменшить можливість проникнення СДОР (парів, аерозолів) у приміщення: щільно закрийте вікна та двері, димоходи, вентиляційні люки, щілини в рамах вікон та дверей заклейте, вимкніть джерела газо-, електропостачання та загасіть вогонь у печах, чекайте повідомлень органів влади з питань надзвичайних ситуацій за допомогою засобів зв'язку.

Знайте, що вражаюча дія конкретної СДОР на людину залежить від її концентрації у повітрі та тривалості, тому якщо немає можливості покинути небезпечну зону не панікуйте і продовжуйте вживати заходи безпеки.

Швидко зберіть необхідні документи, цінності, ліки, продукти, запас питної води та інші необхідні речі у герметичну валізу та підготуйтеся до евакуації.

Попередьте сусідів про початок евакуації. Надайте допомогу дітям, інвалідам та людям похилого віку. Вони підлягають евакуації в першу чергу.

Залишаючи приміщення (квартиру, будинок) вимкніть джерела електро-, водо- і газопостачання, візьміть підготовлені речі, одягніть засоби захисту.

Виходьте із зони хімічного зараження в бік, перпендикулярний напрямку вітру та обходьте тунелі, яри, лощини – в низинах може бути висока концентрація СДОР.

При підозрі на ураження СДОР уникайте будь-яких фізичних навантажень, необхідно пити велику кількість рідини (чай, молоко, сік, вода) та звернутися до медичного закладу.

Вийшовши із зони зараження, зніміть верхній одяг, ретельно вимийте очі, ніс та рот, по можливості прийміть душ.

З прибуттям на нове місце перебування, дізнайтеся у місцевих органів державної влади та місцевого самоврядування адреси організацій, що відповідають за надання допомоги потерпілому населенню.

Надання домедичної допомоги при ураженні СДОР.

В першу чергу негайно захистіть органи дихання від подальшої дії СДОР.

Надягніть на потерпілого протигаз або ватно-марлеву пов'язку, попередньо змочивши її водою або 2% розчином питної соди у випадку отруєння хлором, а у разі отруєння аміаком – водою або 5% розчином лимонної кислоти. Винести потерпілого із зони зараження та забезпечити йому спокій і тепло.

Запам'ятайте! Перша медична допомога ураженим СДОР в осередку хімічного ураження полягає у захисті органів дихання, видаленні та знезараженні стійких СДОР на шкірі, слизових оболонках очей, на одязі та негайній евакуації за межі зараженої зони.

При отруєнні хлором винести потерпілого із зони зараження. При зупиненні дихання зробити штучне дихання. Шкіру, рот, ніс промити 2% розчином питної соди або водою.

При отруєнні аміаком винести потерпілого із зони зараження, шкіру, рот, ніс промити водою. В очі закапати по дві-три краплі 30% альбуциду, в ніс – оливкове масло.

При необхідності відправити потерпілого до медичного закладу.

РОЗРОБЛЕНО:

Заступник начальника ліцею
з навчально-виховної роботи

_____ Палагута О.Г.

УЗГОДЖЕНО:

Відповідальна особа за організацію роботи

з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності _____ Метель В.О.

Інструкцію отримав і ознайомлений (а): _____

(дата, підпис, прізвище, ініціали)

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
Кременчуцький ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою
Полтавської обласної ради

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ №63
для працівників та
З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ для ліцеїстів
У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ:
ОБЕРЕЖНО – РТУТЬ!

м.Кременчук, 2018р.

**Кременчуцький ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою
Полтавської обласної ради**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Начальник ліцею _____ В.В.Марченко
наказ № 155 від 21.09.2018р.

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 63
для працівників та з БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ для ліцеїстів
У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ: ОБЕРЕЖНО – РТУТЬ!**

Інструкція розроблена на основі ДНАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», ДНАОП 0.00-8.03-93 «Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві», з урахуванням Типового положення про порядок проведення навчання з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005 № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 за № 231/10511.

Інструкція з охорони праці встановлює вимоги безпеки діяльності працівників і учасників освітнього процесу. Вимоги інструкції є обов'язковими для виконання працівниками і учасниками освітнього процесу ліцею відповідно до Закону України «Про охорону праці» і Кодексу законів України про працю.

Ртуть – метал сріблясто-білого кольору, у звичайних умовах легко рухома рідина, що при ударі поділяється на дрібні кульки, у 13,5 разів важча за воду. Температура плавлення – +38,90С. З підвищенням температури випаровування ртуті збільшується. Пери ртуті та її сполуки дуже отруйні.

З попаданням до організму людини через органи дихання, ртуть акумулюється та залишається там на все життя.

Встановлено максимально допустиму концентрацію парів ртуті: для житлових, дошкільних, учбових і робочих приміщень – 0,0003 мг/м³; для виробничих приміщень – 0,0017 мг/ м³. Концентрація парів ртуті в повітрі понад 0,2 мг/ м³ викликає гостре отруєння організму людини.

Симптоми гострого отруєння проявляються через 8-24 години: починається загальна слабкість, головна біль та підвищується температура; згодом – болі в животі, розлад шлунку, хворіють ясна.

Хронічне отруєння є наслідком вдихання малих концентрацій парів ртуті протягом тривалого часу. Ознаками такого отруєння є: зниження працездатності, швидка стомлюваність, послаблення пам'яті і головна біль; в окремих випадках можливі катаральні прояви з боку верхніх дихальних шляхів, кровотечі ясен, легке тремтіння рук та розлад шлунку. Тривалий час ніяких ознак може й не бути, але потім поступово підвищується стомлюваність, слабкість, сонливість; з'являються – головна біль, апатія й емоційна нестійкість; порушується мовлення, тремтять руки, повіки, а у важких випадках – ноги і все тіло. Ртуть уражає нервову систему, а довгий вплив її викликає навіть божевілля.

Дії населення при розливі ртуті у приміщенні.

Якщо у приміщенні розбито ртутного градусника:

- виведіть з приміщення всіх людей, у першу чергу дітей, інвалідів, людей похилого віку;
- відчиніть настіж усі вікна у приміщенні;
- максимально ізолюйте від людей забруднене приміщення, щільно зачиніть всі двері;
- захистіть органи дихання хоча б вологою марлевою пов'язкою;
- негайно починайте збирати ртуть: збирайте спринцівкою великі кульки і відразу скидайте їх у скляну банку з розчином (2 г перманганату калію на 1 літр води), більш дрібні кульки

збирайте щіточкою на папір і теж скидайте в банку. Банку щільно закрийте кришкою. Використання пілососу для збирання ртуті – забороняється;

- вимийте забруднені місця мильно-содовим розчином (400 грамів мила і 500 грамів кальцинованої соди на 10 літрів води) або розчином перманганату калію (20 грамів на 10 літрів води);
- зачиніть приміщення після обробки так, щоб не було сполучення з іншими приміщеннями і провітрюйте протягом трьох діб;
- утримуйте в приміщенні, по можливості, температуру не нижче 18-20 °С для скорочення термінів обробки протягом проведення всіх робіт;
- вичистіть та промийте міцним, майже чорним розчином марганцівки підошви взуття, якщо ви наступили на ртуть.

Якщо ртуті розлито більше, ніж у градуснику:

- зберігайте спокій, уникайте паніки;
- виведіть з приміщення всіх людей, надайте допомогу дітям, інвалідам та людям похилого віку – вони підлягають евакуації в першу чергу;
- захистіть органи дихання хоча б вологою марлевою пов'язкою;
- відчиніть настіж усі вікна;
- ізолюйте максимально забруднене приміщення, щільно зачиніть всі двері;
- швидко зберіть документи, цінності, ліки, продукти та інші необхідні речі;
- вимкніть електрику та газ, загасіть вогонь у грубах перед виходом з будинку;
- негайно викликайте фахівців через місцевий державний орган з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення. У крайньому випадку – зателефонуйте в міліцію.

Боротьба з великою кількістю ртуті та її парів дуже складна. Хіміки називають її демеркурацією.

Демеркурація проводиться двома способами:

- хіміко-механічним – механічний збір кульок ртуті з подальшою обробкою забрудненої поверхні хімічними реагентами (після такого способу обробки приміщення потребує посиленого провітрювання);
- механічним – механічний збір кульок ртуті з поверхні з наступною заміною підлоги, штукатурки або капітальним ремонтом будівлі (цей спосіб може застосовуватися разом з хіміко-механічним).

Якщо ви виявили або побачили кульки ртуті в будь-якому іншому місці, будь ласка, негайно сповістіть про це місцеві органи з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення або поліції.

РОЗРОБЛЕНО:

Заступник начальника ліцею
з навчально-виховної роботи

_____ Палагута О.Г.

УЗГОДЖЕНО:

Відповідальна особа за організацію роботи

з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності _____ Метель В.О.

Інструкцію отримав і ознайомлений (а): _____

(дата, підпис, прізвище, ініціали)

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
Кременчуцький ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою
Полтавської обласної ради

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ №70
для працівників та
З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ для ліцеїстів
У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ:
ПОВІНЬ, ПАВОДОК

м.Кременчук, 2018р.

**Кременчуцький ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою
Полтавської обласної ради**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Начальник ліцею _____ В.В.Марченко
наказ № 155 від 21.09.2018р.

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 70
для працівників та З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ для ліцеїстів
У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ:
ПОВІНЬ, ПАВОДОК**

Інструкція розроблена на основі ДНАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», ДНАОП 0.00-8.03-93 «Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві», з урахуванням Типового положення про порядок проведення навчання з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005 № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 за № 231/10511.

Інструкція з охорони праці встановлює вимоги безпеки діяльності працівників і учасників освітнього процесу. Вимоги інструкції є обов'язковими для виконання працівниками і учасниками освітнього процесу ліцею відповідно до Закону України «Про охорону праці» і Кодексу законів України про працю.

Фактори небезпеки повеней та паводків: руйнування будинків та будівель, мостів; розмив залізничних та автомобільних шляхів; аварій на інженерних мережах; знищення посівів; жертви серед населення та загибель тварин.

Внаслідок повені, паводку починається просідання будинків та землі, виникають зсуви та обвали.

Дії у випадку загрози виникнення повені, паводка:

Уважно слухайте інформацію про надзвичайну ситуацію та інструкції про порядок дій, не користуйтеся без потреби телефоном, щоб він був вільним для зв'язку з вами.

Зберігайте спокій, попередьте сусідів, надайте допомогу інвалідам, дітям та людям похилого віку.

Дізнайтеся у місцевих органах державної влади та місцевого самоврядування місце збору мешканців для евакуації та готуйтеся до неї.

Підготуйте документи, одяг, найбільш необхідні речі, запас продуктів харчування на декілька днів, медикаменти. Складіть все у валізу. Документи зберігайте у водонепроникному пакеті.

Від'єднайте всі споживачі електричного струму від електромережі, вимкніть газ.

Перенесіть більш цінні речі та продовольство на верхні поверхи або підніміть на верхні полиці.

Переженіть худобу, яка є у вашому господарстві, на підвищену місцевість.

Дії в зоні раптового затоплення під час повені, паводка:

Зберігайте спокій, уникайте паніки.

Швидко зберіть необхідні документи, цінності, ліки, продукти та інші необхідні речі.

Надайте допомогу дітям, інвалідам та людям похилого віку. Вони підлягають евакуації в першу чергу.

По можливості негайно залишіть зону затоплення.

Перед виходом з будинку вимкніть електро- та газопостачання, загасіть вогонь у грубах. Зачиніть вікна та двері, якщо є час - закрийте вікна та двері першого поверху дошками (щитами).

Відчиніть хлів - дайте худобі можливість рятуватися.

Підніміться на верхні поверхи. Якщо будинок одноповерховий - займіть горішні приміщення.

До прибуття допомоги залишайтеся на верхніх поверхах, дахах, деревах чи інших підвищеннях, сигналізуйте рятувальникам, щоб вони мали змогу швидко вас знайти.

Перевірте чи немає поблизу постраждалих, надайте їм, по можливості, допомогу.
Потрапивши у воду, зніміть з себе важкий одяг і взуття, відшукайте поблизу предмети, якими можна скористатися до одержання допомоги.
Не переповнюйте рятувальні засоби (катери, човни, плоту та інше).

Дії після повені, паводка:

Переконайтесь, що ваше житло не отримало внаслідок повені ніяких ушкоджень та не загрожує заваленням, відсутні провалини в будинку і навколо нього, не розбите скло і немає небезпечних уламків та сміття.

Не користуйтеся електромережею до повного осушення будинку.

Обов'язково кип'ятіть питну воду, особливо з джерел водопостачання, які були підтоплені.

Просушіть будинок, проведіть ретельне очищення та дезинфекцію забрудненого посуду і домашніх речей та прилеглої до будинку території.

Здійсніть осушення затоплених підвальних приміщень поетапно, з розрахунку 1/3 об'єму води на добу.

Електроприладами можна користуватися тільки після їх ретельного просушування.

Заборонено вживати продукти, які були підтоплені водою під час повені. Позбавтеся від них та від консервації, що була затоплена водою і отримала ушкодження.

Все майно, що було затопленим, підлягає дезинфекції.

Дізнайтеся у місцевих органах державної влади та місцевого самоврядування адреси організацій, що відповідають за надання допомоги потерпілому населенню.

РОЗРОБЛЕНО:

Заступник начальника ліцею
з навчально-виховної роботи

_____ Палагута О.Г.

УЗГОДЖЕНО:

Відповідальна особа за організацію роботи

з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності _____ Метель В.О.

Інструкцію отримав і ознайомлений (а): _____
(дата, підпис, прізвище, ініціали)

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
Кременчуцький ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою
Полтавської обласної ради

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ №65
для працівників та
З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ для ліцеїстів
У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ:
ЗЕМЛЕТРУС

м.Кременчук, 2018р.

**Кременчуцький ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою
Полтавської обласної ради**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Начальник ліцею _____ В.В.Марченко
наказ № 155 від 21.09.2018р.

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 65
для працівників та з БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ для ліцеїстів
У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ: ЗЕМЛЕТРУС**

Інструкція розроблена на основі ДНАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», ДНАОП 0.00-8.03-93 «Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві», з урахуванням Типового положення про порядок проведення навчання з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005 № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 за № 231/10511.

Інструкція з охорони праці встановлює вимоги безпеки діяльності працівників і учасників освітнього процесу. Вимоги інструкції є обов'язковими для виконання працівниками і учасниками освітнього процесу ліцею відповідно до Закону України «Про охорону праці» і Кодексу законів України про працю.

Фактори небезпеки землетрусів: руйнування будівельних конструкцій будинків та споруд; руйнування на потенційно небезпечних об'єктах, нафто-та газопроводах; утворення завалів; руйнування систем життєзабезпечення та розлами земної кори. Додатковою небезпекою є повторні поштовхи.

Дії у випадку загрози виникнення землетрусу:

Уважно слухайте інформацію про обстановку та інструкції про порядок дій, не користуйтеся без потреби телефоном.

Зберігайте спокій, попередьте сусідів, надайте допомогу інвалідам, дітям та людям похилого віку.

Навчіть дітей, як діяти під час землетрусу.

Дізнайтеся у місцевих органів державної влади та місцевого самоврядування місце збору мешканців для евакуації. Завчасно вирішіть, де буде місце зустрічі вашої родини у разі евакуації.

Одягніться, візьміть документи та зберіть найбільш необхідні речі, невеликий запас продуктів харчування на декілька днів, питну воду, медикаменти, кишеньковий ліхтарик.

Від'єднайте всі електроприлади від електромережі, вимкніть газ та систему нагрівання.

Поставте на підлогу більш важкі та великі речі. Закріпіть речі, які можуть впасти і спричинити травми. Не ставте ліжко біля вікна з великим склом.

Тримайте у зручному місці один або декілька вогнегасників. Тримайте шланги для поливу саду підключеними до кранів.

З'ясуйте чи не знаходиться ваше житло чи місце роботи під загрозою затоплення (у разі руйнування греблі), зсуву або дії іншого стихійного лиха.

Виведіть худобу на більш безпечну місцевість.

Дії під час землетрусу:

Зберігайте спокій, уникайте паніки.

Дійте негайно, як тільки відчуєте коливання ґрунту або споруди, головна небезпека, яка вам загрожує - це предмети і уламки, що падають.

Швидко залишіть будинок та відійдіть від нього на відкрите місце, якщо ви знаходитесь на першому - другому поверсі.

Негайно залишіть кутові кімнати, якщо ви знаходитесь вище другого поверху.

Негайно перейдіть у більш безпечне місце, якщо ви знаходитесь у приміщенні. Станьте в отворі внутрішніх дверей або у кутку кімнати, подалі від вікон і важких предметів.

Не кидайтесь до сходів або до ліфта, якщо ви знаходитесь у висотній споруді вище п'ятого поверху. Вихід зі споруди найбільш буде заповнений людьми, а ліфти вийдуть з ладу.

Вибігайте з будинку швидко, але обережно. Остерігайтесь уламків, електричних дротів та інших джерел небезпеки.

Віддайтесь від високих споруд, шляхопроводів, мостів та ліній електропередач.

Зупиніться, якщо ви їдете автомобілем, відчиніть двері та залишайтеся у автомобілі до припинення коливань.

Перевірте чи немає поблизу постраждалих, сповістіть про них рятувальників та, по можливості, надайте допомогу.

Дії після землетрусу:

Зберігайте спокій, заспокойте дітей та тих, хто отримав психічну травму в результаті землетрусу, оцініть ситуацію.

Допоможіть, по можливості, постраждалим, викличте медичну допомогу тим, хто її потребує.

Переконайтесь, що ваше житло не отримало ушкоджень. Будьте дуже обережні, може статися раптове обвалення, загрожує небезпека від витоку газу, від ліній електромереж, розбитого скла.

Перевірте зовнішнім оглядом стан мереж електро-, газо- та водопостачання.

Обов'язково кип'ятіть питну воду, вона може бути забруднена.

Перевірте чи немає загрози пожежі.

Не користуйтеся відкритим вогнем, освітленням, нагрівальними приладами, газовими плитами і не вмикайте їх до того часу, доки не будете впевнені, що немає витоку газу.

Не користуйтеся довго телефоном, окрім як для повідомлення про серйозну небезпеку.

Не поспішайте з оглядом міста, не відвідуйте зони руйнувань, якщо там не потрібна ваша допомога.

Уникайте морського узбережжя, де може виникнути небезпека від морських хвиль, спричинених сейсмічними поштовхами.

Будьте готові до повторних поштовхів. Часто вони призводять до додаткових руйнувань.

Дізнайтесь у місцевих органах державної влади та місцевого самоврядування адреси організацій, які відповідають за надання допомоги потерпілому населенню.

РОЗРОБЛЕНО:

Заступник начальника ліцею
з навчально-виховної роботи

_____ Палагута О.Г.

УЗГОДЖЕНО:

Відповідальна особа за організацію роботи

з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності _____ Метель В.О.

Інструкцію отримав і ознайомлений (а): _____

(дата, підпис, прізвище, ініціали)

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
Кременчуцький ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою
Полтавської обласної ради

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ №64
для працівників та
З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ для ліцеїстів
У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ:
ПОЖЕЖА

м.Кременчук, 2018р.

**Кременчуцький ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою
Полтавської обласної ради**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Начальник ліцею _____ В.В.Марченко
наказ № 155 від 21.09.2018р.

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 64
для працівників ліцею та з БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ для ліцеїстів
У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ: ПОЖЕЖА**

Інструкція розроблена на основі ДНАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», ДНАОП 0.00-8.03-93 «Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві», з урахуванням Типового положення про порядок проведення навчання з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005 № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 за № 231/10511.

Інструкція з охорони праці встановлює вимоги безпеки діяльності працівників і учасників освітнього процесу. Вимоги інструкції є обов'язковими для виконання працівниками і учасниками освітнього процесу ліцею відповідно до Закону України «Про охорону праці» і Кодексу законів України про працю.

Щорічно внаслідок пожеж гине та страждає значна кількість людей.

В дим та попіл перетворюються цінності на мільярди гривень.

Якщо виникла пожежа – рахунок часу йде на секунди. Не панікуйте та остерігайтеся: високої температури, задимленості та загазованості, обвалу конструкцій будинків і споруд, вибухів технологічного обладнання і приладів, падіння обгорілих дерев і провалів. Знайте де знаходяться засоби пожежегасіння та вмійте ними користуватися.

Заходи щодо рятування потерпілих з будинків, які горять та під час гасіння пожежі:

- перед тим, як увійти в приміщення, що горить, накрийтеся мокрою ковдрою, будь-яким одягом чи щільною тканиною;
- відкривайте обережно двері в задимлене приміщення, щоб уникнути посилення пожежі від великого притоку свіжого повітря;
- в сильно задимленому приміщенні рухайтесь поповзом або пригинаючись;
- для захисту від чадного газу необхідно дихати через зволожену тканину;
- у першу чергу рятуйте дітей, інвалідів та старих людей;
- пам'ятайте, що маленькі діти від страху часто ховаються під ліжко, в шафу та забиваються у куток;
- виходити із осередку пожежі необхідно в той бік, звідки віє вітер;
- побачивши людину на якій горить одяг, зваліть її на землю та швидко накиньте будь-яку ковдру чи покривало (бажано зволожену) і щільно притисніть до тіла, при необхідності, викличте медичну допомогу;
- якщо загорівся ваш одяг, падайте на землю і перевертайтеся, щоб збити полум'я, ні в якому разі не біжіть - це ще більше роздуває вогонь;
- під час гасіння пожежі використовуйте вогнегасники, пожежні гідранти, воду, пісок, землю, кошму та інші засоби гасіння вогню;
- бензин, гас, органічні масла та розчинники, що загорілися, гасіть тільки за допомогою пристосованих видів вогнегасників, засипайте піском або ґрунтом, а якщо осередок пожежі

невеликий, накрийте його азбестовим чи брезентовим покривалом, зволоженою тканиною чи одягом;

- якщо горить електричне обладнання або проводка, вимкніть рубильник, вимикач або електричні пробки, а потім починайте гасити вогонь.

-

Пожежа застала вас у приміщенні:

- якщо ви прокинулись від шуму пожежі і запаху диму, не сідайте в ліжку, а скотіться з нього на підлогу та повзьте під хмарою диму до дверей вашого приміщення, але не відчиняйте їх відразу;
- обережно доторкніться до дверей тильною стороною долоні, якщо двері не гарячі, то обережно відчиніть їх та швидко виходьте, а якщо двері гарячі – не відчиняйте їх, дим та полум'я не дозволять вам вийти;
- щільно закрийте двері, а всі щілини і отвори заткніть будь-якою тканиною, щоб уникнути подальше проникнення диму та повертайтеся поповзом у глибину приміщення і приймайте заходи до порятунку;
- присядьте, глибоко вдихніть повітря, розкрийте вікно, висуньтеся та кричіть "Допоможіть, пожежа!", а якщо ви не в змозі відкрити вікно – розбийте віконне скло твердим предметом та зверніть увагу людей, які можуть викликати пожежну команду;
- якщо ви вибрались через двері, зачиніть їх і поповзом пересувайтеся до виходу із приміщення (обов'язково зачиніть за собою всі двері)
- якщо ви знаходитесь у висотному будинку не біжіть вниз крізь вогнище, а користуйтеся можливістю врятуватися на даху будівлі, використовуйте пожежну драбину, під час пожежі заборонено користуватися ліфтами

У всіх випадках, якщо ви в змозі, викличте пожежну команду (телефон-101).

Пожежі в лісах, степах та на торфовищах.

Масові пожежі можуть виникати в спеку та при посухах від ударів блискавки, необережного поводження з вогнем, очищення поверхні землі випалюванням сухої трави та з інших причин. Вони можуть викликати ураження людей та тварин, спалах будівель в населених пунктах, дерев'яних мостів, дерев'яних стовпів ліній електромереж та зв'язку, складів нафтопродуктів та інших матеріалів, що горять.

Ви опинилися в осередку пожежі:

- не панікуйте та не тікайте від полум'я, що швидко наближається, у протилежний від вогню бік, а долайте крайку вогню проти вітру, закривши голову і обличчя одягом;
- з небезпечної зони, до якої наближається полум'я, виходьте швидко, перпендикулярно напрямку розповсюдження вогню;
- якщо втекти від пожежі неможливо, то вийдіть на відкриту місцевість, ввійдіть у водойму або накрийтеся мокрим одягом і дихайте повітрям, що знаходиться низько над поверхнею землі – повітря тут менш задимлене, рот і ніс при цьому прикривайте одягом чи шматком будь-якої тканини;
- гасити полум'я невеликих низових пожеж можна, забиваючи полум'я гілками листяних порід дерев, заливаючи водою, закидаючи вологим ґрунтом та затоптуючи ногами, будьте обережні в місцях горіння високих дерев, вони можуть завалитися та травмувати вас;
- під час гасіння пожежі, не відходьте далеко від доріг та просік, не випускайте з уваги інших учасників гасіння пожежі, підтримуйте з ними зв'язок за допомогою голосу;
- особливо будьте обережні у місцях торф'яних пожеж, враховуйте, що там можуть створюватися глибокі вирви, тому пересувайтеся, по можливості, перевіряючи палицею глибину слою, що вигорів;

- після виходу із осередку пожежі повідомте місцеву адміністрацію та пожежну охорону про місце, розміри та характер пожежі.

РОЗРОБЛЕНО:

Заступник начальника ліцею
з навчально-виховної роботи

_____ Палагута О.Г.

УЗГОДЖЕНО:

Відповідальна особа за організацію роботи
з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності

_____ Метель В.О.

Інструкцію отримав і ознайомлений (а): _____
(дата, підпис, прізвище, ініціали)

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
Кременчуцький ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою
Полтавської обласної ради

ІНСТРУКЦІЯ

З ОХОРОНИ ПРАЦІ №66

для працівників та
З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ для ліцеїстів
У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ:

СИЛЬНИЙ ВІТЕР, ВКЛЮЧАЮЧИ ШКВАЛИ ТА СМЕРЧІ

м.Кременчук, 2018р.

**Кременчуцький ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою
Полтавської обласної ради**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Начальник ліцею _____ В.В.Марченко
наказ № 155 від 21.09.2018р.

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 66
для працівників та з БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ для ліцеїстів
У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ:
СИЛЬНИЙ ВІТЕР, ВКЛЮЧАЮЧИ ШКВАЛИ ТА СМЕРЧІ**

Інструкція розроблена на основі ДНАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», ДНАОП 0.00-8.03-93 «Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві», з урахуванням Типового положення про порядок проведення навчання з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005 № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 за № 231/10511.

Інструкція з охорони праці встановлює вимоги безпеки діяльності працівників і учасників освітнього процесу. Вимоги інструкції є обов'язковими для виконання працівниками і учасниками освітнього процесу ліцею відповідно до Закону України «Про охорону праці» і Кодексу законів України про працю.

Сильні вітри, шквали та смерчі – стихійне лихо, яке виникає в будь-яку пору року.

Синоптики відносять їх до надзвичайних подій із помірною швидкістю поширення, тому частіше всього вдається оголосити штормове попередження.

Фактори небезпеки сильних вітрів, шквалів та смерчів: травмування, а інколи і загибель людей; руйнування інженерних споруд та систем життєзабезпечення, доріг та мостів, промислових і житлових будівель, особливо їх верхніх поверхів і дахів; перекидання телеграфних стовпів, виривання дерев та утворення завалів; знищення садів та посівів на полях.

Сильні вітри, як правило супроводжуються зливами, що призводять до затоплень місцевості.

Дії при загрозі стихійного лиха та отриманні штормового попередження:

Уважно слухайте інформацію по телевізору та радіоприймачу про обстановку (час, напрямок руху та силу вітру), рекомендації про порядок дій.

Зберігайте спокій, попередьте сусідів, надайте допомогу інвалідам, дітям та людям похилого віку.

Підготуйте документи, одяг та зберіть найбільш необхідні й цінні речі, невеликий запас продуктів харчування на декілька днів, питну воду, медикаменти, кишеньковий ліхтарик, приймач на батарейках.

Підготуйтеся до відключення електромережі, закрийте газові крани, загасіть вогонь у грубах.

Приберіть майно з двору та балконів у будинок (підвал), обріжте сухі дерева, що можуть завдати шкоди вашому житлу, машину поставте у гараж.

Поставте на підлогу речі, які можуть впасти і спричинити травми. Не ставте ліжко біля вікна з великими шибками.

Щільно закрийте вікна, двері, горючі люки і вентиляційні отвори; віконне скло заклейте, по можливості, захистіть віконницями або щитами.

Навчіть дітей, як діяти під час стихійного лиха.

Перейдіть у більш стійку капітальну будівлю, сховайтеся в підвалі або віддаленому від дерев і будинків погребі.

Худобу поставте у капітальному хліві, двері та ворота міцно зачиніть.

Якщо ви у човні та отримали штормове попередження або бачите наближення поганої погоди, негайнопливіть до берега.

Дії під час стихійного лиха:

Зберігайте спокій, уникайте паніки, при необхідності надайте допомогу інвалідам, дітям, людям похилого віку та сусідам.

Закрийте вікна та відійдіть від них подалі.

Загасіть вогонь у грубах, вимкніть електро- та газо- постачання.

Зберіть документи, одяг та найбільш необхідні та цінні речі, продукти харчування на декілька днів, питну воду, медикаменти, ліхтарик, приймач на батарейках.

Перейдіть у безпечне місце. Сховайтеся у внутрішніх приміщеннях – коридорі, ванній кімнаті, коморі або та підвалі. Ввімкніть приймач, щоб отримувати інформацію.

Не намагайтесь перейти в іншу будівлю – це небезпечно.

Не користуйтеся ліфтами. Електромережу можуть раптово вимкнути.

Обминайте хиткі будівлі та будинки з хитким дахом, якщо лихо застало вас на вулиці. Вони руйнуються дуже швидко. По можливості заховайтеся в підвал найближчого будинку.

Якщо ви на відкритій місцевості, притисніться до землі на дні будь-якого заглиблення (яру, канави, кювету), захищаючи голову одягом чи гілками дерев.

Зупиніться, якщо ви їдете автомобілем. Не ховайтесь у ньому, а виходьте і швидко ховайтесь у міцній будівлі або на дні будь-якого заглиблення.

Уникайте різноманітних споруд підвищеного ризику, мостів, естакад, трубопроводів, ліній електромереж, водойм, потенційно небезпечних промислових об'єктів та дерев.

Не наближайтесь до води подивитися на шторм, сильні вітри здійснюють величезні хвилі на морі, які накочуються на берег. Ви можете загинути.

Дії після стихійного лиха:

Зберігайте спокій, заспокойте дітей та тих, хто отримав психічну травму в результаті лиха, оцініть ситуацію. Допоможіть, по можливості, постраждалим, викличте медичну допомогу тим, хто її потребує.

Переконайтесь, що ваше житло не отримало ушкоджень. Перевірте зовнішнім оглядом стан мереж електро-, газо- та водопостачання. Обов'язково кип'ятіть питну воду.

Не користуйтеся відкритим вогнем, освітленням, нагрівальними приладами, газовими плитами і не вмикайте їх до того часу, доки не будете впевнені, що немає витoku газу. Перевірте, чи не існує загрози пожежі. При необхідності сповістіть пожежну охорону. Не користуйтеся телефоном, окрім як для повідомлення про серйозну небезпеку. Не користуйтеся ліфтами. Електромережу можуть вимкнути. Не виходьте відразу на вулицю – після того, як вітер стих, через кілька хвилин шквал може повторитися. Будьте дуже обережні, виходячи з будинку. Остерігайтесь: частин конструкцій та предметів, які нависають на будівлях; обірваних дротів від ліній електромереж; розбитого скла та інших джерел небезпеки.

Тримайтесь подалі від будинків, стовпів електромереж, високих парканів та іншого. Не поспішайте з оглядом міста, не відвідуйте зони руйнувань, якщо там не потрібна ваша допомога.

Дізнайтесь у місцевих органів державної влади та місцевого самоврядування адреси організацій, які відповідають за надання допомоги потерпілому населенню.

РОЗРОБЛЕНО:

Заступник начальника ліцею
з навчально-виховної роботи

_____ Палагута О.Г.

УЗГОДЖЕНО:

Відповідальна особа за організацію роботи

з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності _____ Метель В.О.

Інструкцію отримав і ознайомлений (а): _____
(дата, підпис, прізвище, ініціали)

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
Кременчуцький ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою
Полтавської обласної ради

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ №67
для працівників та
З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ для ліцеїстів
У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ:
СЕЛЬ, ЛАВИНА

м.Кременчук, 2018р.

**Кременчуцький ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою
Полтавської обласної ради**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Начальник ліцею _____ В.В.Марченко

наказ № 155 від 21.09.2018р.

ІНСТРУКЦІЯ

З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 67

для працівників ліцею та З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ для ліцеїстів

У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ: СЕЛЬ, ЛАВИНА

Інструкція розроблена на основі ДНАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», ДНАОП 0.00-8.03-93 «Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві», з урахуванням Типового положення про порядок проведення навчання з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005 № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 за № 231/10511.

Інструкція з охорони праці встановлює вимоги безпеки діяльності працівників і учасників освітнього процесу. Вимоги інструкції є обов'язковими для виконання працівниками і учасниками освітнього процесу ліцею відповідно до Закону України «Про охорону праці» і Кодексу законів України про працю.

Сель характеризується значною руйнівною силою ґрунту, що насувається, виникає раптово, рухається зі швидкістю понад 10 м/с, може сягати понад 15 метрів заввишки.

Лавина характеризується швидким, раптовим рухом снігу та (або) льоду вниз стрімкими схилами гір.

Основна небезпека селевих потоків та снігових лавин проявляється у вигляді безпосередньої ударної дії на людей та на перешкоди (споруди, будівлі, системи життєзабезпечення).

Фактори небезпеки селів та лавин: значна кількість травмувань і людських жертв; завалювання грязьо-кам'яною або сніговою масою та руйнування будинків і споруд, потенційно небезпечних об'єктів, доріг, мостів, інженерних споруд, систем життєзабезпечення; знищення лісових масивів та значні збитки сільському господарству.

Дії населення при загрозі селю, лавини.

Уважно слухайте інформацію по телевізору та радіоприймачу про обстановку, рекомендації про порядок дій.

Зберігайте спокій, попередьте сусідів, надайте допомогу інвалідам, дітям та людям похилого віку.

Запам'ятайте, що від селевого потоку можна врятуватися лише уникнувши його. При наявності часу завчасно організовується запобіжна евакуація населення.

Підготуйте документи, одяг та зберіть найбільш необхідні й цінні речі, невеликий запас продуктів харчування на декілька днів, питну воду, медикаменти, кишеньковий ліхтарик, приймач на батарейках.

Вимкніть електро-, газо- та водопостачання, загасіть вогонь у грубах.

Закрийте щільно вікна, двері, вентиляційні та інші отвори.

Винесіть із будинку легкозаймисті та отруйні речовини і по можливості заховайте в ямах чи погребях.

Виходьте самостійно в безпечні підвищені місця у разі екстреної евакуації (маршрут евакуації повинен бути відомим заздалегідь).

Шановні мандрівники, запам'ятайте ці попередження:

- не виходьте у гори в снігопад та у негоду;
- вивчайте перед мандрівкою у гори маршрут свого руху;
- стежте у горах за зміною погоди;

- запам'ятайте, що найбільш небезпечний період сходження лавин – весна та літо, від 10-ї години ранку до заходу сонця;
- уникайте місць можливого сходження лавин (найчастіше воно трапляється при крутизні схилів понад 300, якщо схил без чагарнику і дерев – при крутизні 200; а при крутизні 450 лавини сходять практично після кожного снігопаду).

Дії населення у разі сходу селевого потоку.

Зберігайте спокій, уникайте паніки, при необхідності надайте допомогу інвалідам, дітям, людям похилого віку та сусідам.

Почувши шум потоку, що наближається, негайно підніміться з дна лощини вгору по стоку не менше, ніж на 50-100 метрів. Тому, кого застав селевий потік, врятуватися, як правило, не вдається. Пам'ятайте, що під час руху селевого потоку розкочується каміння великої маси на значні відстані.

Дії населення у разі сходження снігової лавини.

Зберігайте спокій, уникайте паніки, при необхідності надайте допомогу інвалідам, дітям, людям похилого віку та сусідам.

Почувши шум снігової лавини, що наближається, негайно заховайтеся за скелю, дерево, ляжте на землю, захистіть руками голову, притисніть коліна до живота, орієнтуючи своє тіло за рухом лавини і дихайте через одяг.

Вас захопила та зносить лавина:

- виконуйте плавальні рухи і тримайтеся, по можливості, з краю лавини, де швидкість руху менша;
- спробуйте створити простір навколо лиця і грудної клітини у разі зупинки лавини – це допоможе вашому диханню;
- не кричіть, якщо ви виявились всередині лавини, сніг повністю поглинає звуки, а крик та безглузді рухи лише позбавлять вас сил, кисню та тепла;
- не панікуйте та не дозволяйте собі заснути;
- пам'ятайте, що вас шукають і можуть врятувати протягом деякого часу.
-

Дії населення після сходження селевого потоку та снігової лавини.

Повідомте, по можливості, про лихо органи місцевої влади найближчого населеного пункту, якщо ви опинилися поза зоною сходу лавини.

Зберігайте спокій, заспокойте дітей та тих, хто отримав психічну травму в результаті селю (лавини), оцініть ситуацію.

Вибравшись з-під лавинного снігу самостійно чи за допомогою рятувальників, обстежте своє тіло, зверніться до лікаря, навіть якщо ви вважаєте себе здоровим.

Допоможіть, по можливості, постраждалим, викличте медичну допомогу тим, хто її потребує.

Допоможіть, при потребі, рятувальникам у пошуку і рятуванні потерпілих.

Повідомте своїх родичів про свій стан та місцеперебування. Не користуйтеся довго телефоном, окрім як для повідомлення про серйозну небезпеку.

Переконайтесь, що ваше житло не отримало ушкоджень. Перевірте зовнішнім оглядом стан мереж електро-, газо- та водопостачання. Не користуйтеся відкритим вогнем, освітленням, нагрівальними приладами, газовими плитами і не вмикайте їх до того часу, доки не будете впевнені, що немає витоку газу.

Тримайтеся подалі від будинків, стовпів електромереж, високих парканів.

Не поспішайте з оглядом населеного пункту, не відвідуйте зони руйнувань, якщо там не потрібна ваша допомога.

Дізнайтеся у місцевих органів державної влади та місцевого самоврядування адреси організацій, які відповідають за надання допомоги потерпілому населенню.

РОЗРОБЛЕНО:

Заступник начальника ліцею
з навчально-виховної роботи

_____ Палагута О.Г.

УЗГОДЖЕНО:

Відповідальна особа за організацію роботи
з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності

_____ Метель В.О.

Інструкцію отримав і ознайомлений (а): _____

(дата, підпис, прізвище, ініціали)

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
Кременчуцький ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою
Полтавської обласної ради

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ №57
З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ для ліцеїстів
ПІД ЧАС ПЕРЕБУВАННЯ В ЛІСІ

м.Кременчук, 2018р.

**Кременчуцький ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою
Полтавської обласної ради**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Начальник ліцею _____ В.В.Марченко
наказ № 155 від 21.09.2018р.

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 57
З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ для ліцеїстів
ПІД ЧАС ПЕРЕБУВАННЯ В ЛІСІ**

Інструкція розроблена на основі ДНАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», ДНАОП 0.00-8.03-93 «Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві», з урахуванням Типового положення про порядок проведення навчання з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005 № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 за № 231/10511.

Інструкція з охорони праці встановлює вимоги безпеки діяльності учасників освітнього процесу. Вимоги інструкції є обов'язковими для виконання учасниками освітнього процесу ліцею відповідно до Закону України «Про охорону праці» і Кодексу законів України про працю.

ПІДГОТОВКА ДО ПОДОРОЖІ В ЛІС

Повідомте про те, куди ви збираєтеся. Якщо поблизу нікого немає - залишіть записку з повідомленням (дата, час відправлення, кількість людей, що йдуть разом з вами, напрямок подорожі і приблизний час повернення).

Візьміть собі за правило - перед мандрівкою чи походом до лісу, подивитися карту або хоча б намальований від руки план місцевості та запам'ятати орієнтири.

Одягніть зручний одяг та взуття. Вони повинні підходити для місцевості та погодних умов. Запам'ятайте – погодні умови можуть змінитися дуже швидко.

Одягніть маленьких дітей в яскравий кольоровий одяг – він буде більш помітним у разі розшуку їх. Переконайтеся, що все ваше спорядження – у доброму, робочому стані. Якщо ви сумніваєтеся брати ту чи іншу річ, пам'ятайте – зайва вага буде вам заважати.

ПЕРЕБУВАННЯ У ЛІСІ

Встановіть між собою сигнали, щоб не загубити один одного у лісі, особливо на випадок несподіванок – свистом або голосом.

Запам'ятовуйте орієнтири під час руху у лісі. Щоб не заблукати – лишайте примітки. Без зорових орієнтирів людина в лісі починає кружляти.

Виберіть місце для вогнища та обладнайте його. Ніколи не залишайте вогнище без догляду. Незагашене вогнище може бути причиною лісової пожежі.

Ніколи не пийте воду з річок та озер. Найбільш надійні джерела води – струмки. Поблизу місць, де ви побачите мертвих рибу чи тварин, взагалі не можна навіть мити руки.

Будьте обережні, у лісі може бути болотиста місцевість – обходьте її. Болотною водою також не можна користуватися. Поблизу болота, як правило, водиться багато гадюк.

Пам'ятайте – збирати можна тільки ті гриби та ягоди, які ви добре знаєте. Щоб уникнути отруєння ними, ніколи не куштуйте сирих грибів; ніколи не збирайте гриби та ягоди поблизу транспортних магістралей, навіть їстівні гриби в тих місцях – отруйні.

Уникайте диких тварин. Пам'ятайте що небезпечними можуть бути і лось, і олень, і лисиця – у людей і тварин близько 150 спільних хвороб. Тварини нападають на людину – якщо вони поранені, перелякані несподіванкою або захищають своє потомство. При явно агресивному поведженні тварин можна використовувати як засіб захисту – вогонь або стукати палицею об дерево.

Уникайте додаткових неприємностей з тваринами, особливо у нічний час – ніколи не залишайте їжу у вашому наметі або поряд з місцем вашого відпочинку, краще покладіть її на дерево; недоїдки їжі закопайте подалі від місця відпочинку.

Будьте обережні при зустрічі зі зміями. У випадку зміїного укусу терміново видавіть з ранки краплі крові з отрутою та висмоктуйте впродовж півгодини, весь час спльовуючи. Цього не можна робити при наявності ранок на губах та у роті. Потім необхідно накладити щільну пов'язку вище місця укусу та негайно дістатися до лікарні.

В лісі, особливо навесні, багато кліщів, які можуть причепитися до тіла. Якщо вас укусив кліщ, треба не пробувати виколупати його, а якнайшвидше дістатися до лікарні.

Якщо ви опинилися біля поламаних дерев – не затримуйтесь. Вони спираються одне на одне і можуть впасти, особливо під час вітру.

Не ховайтеся під високими деревами та не залишайтеся на галявині під час зливи з блискавкою, бо блискавка може вдарити у найвище місце.

Ніколи не пірняйте у незнайомому місці у водойму. Спочатку обстежте і переконайтеся у відсутності схованих під водою перешкод (каміння, залізяки та гострі гілки або мілководдя). Уникайте води зі швидкою течією. Ніколи не плавайте наодинці.

Будьте обережні. Взимку водойма вкривається кригою – ходити по ній небезпечно. Навесні, коли крига темна, на неї ступати не можна – вона дуже ламка.

ЯКЩО ВИ ЗАБЛУКАЛИ У ЛІСІ

Зберігайте спокій та уникайте паніки. Якщо ви панікуєте – думати логічно неможливо.

Негайно зупиніться і присядьте. І не робіть більше жодного кроку, не подумавши. Думати можна тільки про одне, як дістатися того місця, звідки починається знайомий шлях.

Пригадайте останню прикмету на знайомій частині шляху і постарайтеся простежити до неї дорогу. Якщо це не вдається, пригадайте знайомі орієнтири, найкраще – залізницю, судноплавну ріку, шосе. Прислухайтесь. При відсутності знайомих орієнтирів, стежок і доріг виходьте "на воду" – униз за течією. Струмок виведе до ріки, ріка – до людей. Якщо орієнтирів немає, залізьте на найвище дерево – погляд з висоти допомагає краще зорієнтуватися.

Існує багато способів визначення сторін горизонту:

- за допомогою компаса: стрілка компаса завжди показує напрям на північ;
- за положенням Сонця: в основі приблизного визначення лежить врахування часу визначення. При цьому виходять з того, що у північній півкулі Сонце приблизно знаходиться: о 7 годині – на сході, напрям тіні показує на захід; о 13 годині – на південь, тіні від предметів найкоротші і їх напрям завжди показує на північ; о 19 годині – на захід;
- за Сонцем та годинником – тримайте годинник в горизонтальному положенні, поверніть його так, щоб годинна стрілка була направлена на сонце. Пряма, що ділить кут навпіл між годинною (малою) стрілкою та напрямом від центра годинника на цифру "1" циферблата, покаже напрям на південь;
- за Полярною зіркою – напрямом на Полярну зірку завжди відповідає напрямку на північ. Знайдіть сузір'я Великої Ведмедиці, яке має вигляд ковша із семи яскравих зірок, а потім подумки проведіть пряму лінію через дві крайні зірки "ковша" і відкладіть на ній приблизно п'ять відрізків, що дорівнюють відстані між двома зірками. Наприкінці лінії і буде зірка, що майже нерухомо "висить" цілий рік над Північним полюсом та показує напрямом на північ;
- за Місяцем. Опівночі у своїй першій чверті (") Місяць знаходиться на заході, у повний Місяць – на півдні, в останній чверті (" – на сході;
- існують і менш точні прикмети, що дозволяють вибрати вірний напрям. Мурашники завжди розташовуються з південного боку дерева, пенька або куща. Кора більшості дерев з північної сторони грубіша, іноді покрита мохом; якщо мох росте по всьому стволу, його найбільше з північної сторони, особливо поблизу коріння. Річні кільця на пні спіяного

дерева розташовані нерівномірно – із південної сторони вони звичайно товщі. Просіки у великих лісових масивах завжди зорієнтовані у напрямку північ – південь або схід-захід.

Правильно користуйтеся вогнем. Він є одним з основних засобів виживання в лісі. За допомогою вогню ви можете зберегти тепло, сушити одяг і подавати сигнали. Завжди тримайте сірники у водонепроникному пакеті.

Уникайте переохолодження. Воно трапляється, коли людина не звертає уваги на холод та не має відповідного одягу і захисту.

Використовуйте навички та вміння будування схованок (буда, навіс, намет та інш.) або користуйтеся природними печерами. Це допоможе виживанню у лісі, забезпечить вам захист і тепло.

Бережіть та економно використовуйте воду. Вона більш важлива для вашого виживання, ніж їжа.

Пам'ятайте! Куди б ви не пішли і де б не перебували, ви можете опинитись у екстремальних умовах. Тому:

- знайте приблизно свій шлях мандрівки;
- майте при собі засоби визначення напрямків сторін горизонту;
- майте одяг придатний для будь-яких погодних умов;
- майте достатньо їжі, води, сірників, речей та засобів для захисту свого життя.

РОЗРОБЛЕНО:

Заступник начальника ліцею
з навчально-виховної роботи

_____ Палагута О.Г.

УЗГОДЖЕНО:

Відповідальна особа за організацію роботи

з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності _____ Метель В.О.

Інструкцію отримав і ознайомлений (а): _____
(дата, підпис, прізвище, ініціали)

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
Кременчуцький ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою
Полтавської обласної ради

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ №72
З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ для ліцеїстів
ПІД ЧАС ЕКСТРЕМАЛЬНИХ СИТУАЦІЙ:
ЗАХОПЛЕННЯ В ЗАРУЧНИКИ

м.Кременчук, 2018р.

**Кременчуцький ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою
Полтавської обласної ради**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Начальник ліцею _____ В.В.Марченко
наказ № 155 від 21.09.2018р

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 72
З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ для ліцеїстів
ПІД ЧАС ЕКСТРЕМАЛЬНИХ СИТУАЦІЙ:
ЗАХОПЛЕННЯ В ЗАРУЧНИКИ**

Інструкція розроблена на основі ДНАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», ДНАОП 0.00-8.03-93 «Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві», з урахуванням Типового положення про порядок проведення навчання з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005 № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 за № 231/10511.

Інструкція з охорони праці встановлює вимоги безпеки діяльності учасників освітнього процесу. Вимоги інструкції є обов'язковими для виконання учасниками освітнього процесу ліцею відповідно до Закону України «Про охорону праці» і Кодексу законів України про працю.

Будь-яка людина за збігом обставин може стати заручником у злочинців. Захоплення може відбутися в транспорті, в установі, на вулиці, в квартирі. Якщо ви стали заручником, рекомендуємо дотримуватися наступних правил поведінки:

- не допускайте дій, які можуть спровокувати нападаючих застосувати зброю і привести до людських жертв;
- переносьте образ і принижень, не дивитися в очі злочинцям, не поведіться зухвало;
- при необхідності виконуйте вимоги злочинців, не допускайте істерик і паніки;
- на здійснення будь-яких дій (сісти, встати, попити, сходити в туалет) питайте дозволу;
- будьте уважні, запам'ятовуйте прикмети злочинців, відмінні риси їх облич, одяг, імена, клички, можливі шрами і татуїровки, особливості мови і манери поведінки, тематику розмов.

Під час проведення спецслужбами операції з вашого звільнення дотримуйтесь наступних вимог:

- лежіть на підлозі обличчям вниз, закрийте голову руками і не рухайтесь;
- у жодному випадку не біжіть назустріч співробітникам спецслужб або від них, оскільки вони можуть прийняти вас за злочинця;
- якщо є можливість, тримайтеся подалі від дверей і вікон.

РОЗРОБЛЕНО:

Заступник начальника ліцею
з навчально-виховної роботи _____ Палагута О.Г.

УЗГОДЖЕНО:

Відповідальна особа за організацію роботи
з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності _____ Метель В.О.

Інструкцію отримав і ознайомлений (а): _____
(дата, підпис, прізвище, ініціали)

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
Кременчуцький ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою
Полтавської обласної ради

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ №73
З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ для ліцеїстів
ПІД ЧАС ЕКСТРЕМАЛЬНИХ СИТУАЦІЙ:
ЗУСТРІЧ З ДИКИМИ ТВАРИНАМИ

м.Кременчук, 2018р.

**Кременчуцький ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою
Полтавської обласної ради**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Начальник ліцею _____ В.В.Марченко
наказ № 155 від 21.09.2018р.

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 73
З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ для ліцеїстів
ПІД ЧАС ЕКСТРЕМАЛЬНИХ СИТУАЦІЙ:
ЗУСТРІЧ З ДИКИМИ ТВАРИНАМИ**

Інструкція розроблена на основі ДНАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», ДНАОП 0.00-8.03-93 «Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві», з урахуванням Типового положення про порядок проведення навчання з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005 № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 за № 231/10511.

Інструкція з охорони праці встановлює вимоги безпеки діяльності учасників освітнього процесу. Вимоги інструкції є обов'язковими для виконання учасниками освітнього процесу ліцею відповідно до Закону України «Про охорону праці» і Кодексу законів України про працю.

При зустрічі з дикими тваринами в лісі треба бути дуже обережними, торкатися їх і не робити спроб наблизитися, тому що вони можуть вас укусити. Необхідно зберігати спокій, уважно стежити за поведінкою тварини, не дивитись їй пильно у вічі, спробувати знайти укриття (низьке дерево, в деяких випадках – вода), покликати на допомогу. На жаль, зараз у лісі також: можна зустріти покинутих людиною здичавілих собак, що групуються в зграї і є дуже небезпечними при зустрічі в лісі.

Правила поводження з собакою:

1. Не підходьте до собаки, що перебуває на прив'язі (чи до собак у лісі), адже захист «особистих територій» – одна з головних причин агресивності.
2. Поводьтеся з собакою так, як ви хотіли б, щоб ставились до вас.
3. Навіть якщо собака виглядає цілком миролюбною, не підходьте до неї без дозволу хазяїна. А в лісі взагалі уникайте зустрічей зі здичавілими собаками, намагайтеся не привертати їхньої уваги.
4. Не дивіться собаці в очі, не посміхайтесь: «по-собачому» – це вираження агресії.
5. Не повертайте спиною і не намагайтеся тікати – це може викликати рефлекс переслідування.
6. Пам'ятайте, що навіть помахування хвостом не завжди ознака дружелюбності.
7. Уникайте вузьких місць, будьте обережні в безпосередній близькості від зграї чи одного собаки.

РОЗРОБЛЕНО:

Заступник начальника ліцею
з навчально-виховної роботи _____

Палагута О.Г.

УЗГОДЖЕНО:

Відповідальна особа за організацію роботи
з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності _____ Метель В.О.

Інструкцію отримав і ознайомлений (а): _____
(дата, підпис, прізвище, ініціали)

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
Кременчуцький ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою
Полтавської обласної ради

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ №60
З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ для ліцеїстів
ПРИ СПІЛКУВАННІ З ПРЕДСТАВНИКАМИ
ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

м.Кременчук, 2018р.

**Кременчуцький ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою
Полтавської обласної ради**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Начальник ліцею _____ В.В.Марченко
наказ № 155 від 21.09.2018р.

ІНСТРУКЦІЯ № 60
З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ для ліцеїстів
ПРИ СПІЛКУВАННІ З ПРЕДСТАВНИКАМИ
ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

Інструкція розроблена на основі ДНАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», ДНАОП 0.00-8.03-93 «Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві», з урахуванням Типового положення про порядок проведення навчання з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005 № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 за № 231/10511.

Інструкція з охорони праці встановлює вимоги безпеки діяльності учасників освітнього процесу. Вимоги інструкції є обов'язковими для виконання учасниками освітнього процесу ліцею відповідно до Закону України «Про охорону праці» і Кодексу законів України про працю.

ДІЇ ПІДЛІТКІВ У РАЗІ:

1. ЗАТРИМАННЯ

Згідно з Кримінально-процесуальним кодексом України ніхто не може бути заарештованим інакше як на підставі судового рішення або санкції прокурора.

Пам'ятайте! Вас можуть затримати лише у визначених Законом випадках:

- коли ви скоїли правопорушення, за яке передбачена адміністративна відповідальність і має бути складений протокол, а у вас немає посвідчення особи і немає свідків, які могли б повідомити про вас необхідні дані;
- коли ви здійснюєте адміністративне правопорушення, до вас вичерпано всі інші заходи впливу, а ви не припиняєте своїх протиправних дій.

Адміністративне затримання не може тривати більше трьох годин, крім виняткових випадків, передбачених Законом України. Після з'ясування особи вас має бути звільнено.

Вас можуть також затримати за підозрою у вчиненні кримінального злочину:

- коли вас застали під час вчинення злочину або безпосередньо після його вчинення;
- коли очевидці, в тому числі потерпілі, прямо вкажуть, що саме ви вчинили злочин;
- коли на вас або на вашому одязі, при вас або у вашому житлі буде виявлено явні сліди злочину.

У разі наявності інших даних, що дають підстави підозрювати особу у вчиненні злочину, її може бути затримано лише в тому разі, коли ця особа намагається втекти, або коли вона не має постійного місця проживання, або коли не встановлено особу підозрюваного.

Осіб, які вчинили дрібне хуліганство, злісну непокору законному розпорядженню або вимозі працівника поліції, а також військовослужбовця чи образу їх, публічні заклики до невиконання вимог працівника поліції, може бути затримано до розгляду справи суддею або начальником (заступником начальника) органів внутрішніх справ. Про факт і місце затримання повідомляється родичам, адміністрації за місцем роботи або навчання.

При затриманні за підозрою у скоєнні злочину:

- вам мають роз'яснити ваші права, у тому числі право не свідчити проти себе чи своїх рідних, а також право мати захисника і зустріч з ним до першого допиту, про що має бути складений протокол;
- має бути складено протокол про ваше затримання як особи, що підозрюється у скоєнні злочину, із зазначенням підстав, мотивів, дня, години, року, місяця, місця затримання, ваших пояснень, а також часу складання протоколу про роз'яснення підозрюваному його прав;
- протягом двадцяти чотирьох годин орган дізнання, що здійснив затримання, має зробити письмове повідомлення прокурору, а також на вимогу прокурора подати йому матеріали, що стали підставою для затримання.

Протокол про роз'яснення прав затриманого, а також протокол затримання підписується особою, яка його склала, і затриманим.

Протягом сорока восьми годин з моменту одержання повідомлення про здійснення затримання прокурор зобов'язаний дати санкцію на взяття під варту або звільнення затриманого.

Про арешт підозрюваного або обвинуваченого і його місцеперебування слідчий зобов'язаний повідомити його батьків або іншого родича, а також сповістити за місцем його навчання або роботи.

Одразу після вашого затримання вимагайте захисника!

2. ДОПИТУ

Якщо підозрюваний був затриманий або до нього було обрано запобіжний захід у вигляді взяття під варту, його допит проводиться негайно, а при неможливості негайного допиту – не пізніше ніж через двадцять чотири години після затримання.

При допиті такого підозрюваного присутність захисника є обов'язковою, за винятком випадків, якщо підозрюваний відмовився від захисника.

Перед допитом підозрюваному має бути роз'яснено його права, а також повідомлено, у вчиненні якого злочину він підозрюється, про що робиться відмітка в протоколі його допиту.

При допиті підозрюваного, обвинуваченого, свідка і потерпілого, очній ставці, пред'явленні для впізнання, відтворенні обстановки і обставин події та при проведенні інших слідчих дій під час попереднього розслідування, а також при розгляді справи в суді може застосовуватися звукозапис.

УВАГА! При проведенні слідчих дій із застосуванням звукозапису про це повідомляються всі учасники слідчої дії до її початку.

Перед закінченням слідчої дії звукозапис повністю відтворюється учасникам цієї дії. Висловлені ними зауваження і доповнення до звукозапису заносяться на фонограму. Протокол слідчої дії, проведеної із застосуванням звукозапису, складається з додержанням правил Кримінально-процесуального кодексу України.

3. ОБШУКУ

Процедуру обшуку проводить слідчий (або правоохоронці з його санкції), але тільки тоді, коли має підстави припускати, що у вашій оселі заховано знаряддя злочину, речі та цінності, здобуті злочинним шляхом, а також інші предмети і документи, важливі для встановлення істини в справі.

Слідчий мусить підписати постанову про обшук, а прокурор – дати свою санкцію. Обшук, який потрібно проводити за присутності двох свідків (понятих), належить оформити протоколом.

Радимо вам пильно придивитись до понятих. Обов'язково перевірте їхні документи і відповідність їхніх паспортних даних тим даним, що внесено до протоколу.

«Досліджуючи» вашу оселю, правоохоронці зазвичай шукають валюту, цінності та документи, що свідчили б проти вас. Ось що вони можуть вилучити на законних підставах:

- предмети і документи, які мають значення для справи, тобто речові докази (знаряддя злочину);
- предмети зі слідами злочину; предмети, що були метою злочину; гроші, цінності та все інше майно (здобуте злочинним шляхом);
- цінності і майно, які вилучають для того, щоб забезпечити цивільний позов або можливу конфіскацію майна. Відібрати у вас таку власність можуть лише в тому разі, якщо підписано

постанову, де вас визнано обвинуваченим або підозрюваним за порушеною кримінальною справою;

- предмети і документи, обіг яких заборонено законом (наркотики, зброя, бойові патрони та вибухівка тощо).

Усі предмети і документи перед вилученням обов'язково належить показати понятим, а також зазначити в протоколі обшуку або в доданому до нього описі.

Правоохоронець, який проводив особистий обшук, мусить попередити всіх присутніх, що вони не мають права розголошувати виявлені під час цієї процедури обставини особистого життя того, хто підлягав обшуку.

Якщо вам не вдалося уникнути затримання, обшуку, допиту, варто спробувати зробити все, аби ці процедури пройшли якомога спокійніше і законним чином. Не варто конфліктувати з працівниками правоохоронних органів, які виконують слідчі дії, але потрібно показати їм, що ви знаєте свої права, обізнані з основними процедурами проведення слідчих дій, переконані у своїй правоті і хочете лише одного – дотримання законності.

РОЗРОБЛЕНО:

Заступник начальника ліцею
з навчально-виховної роботи

_____ Палагута О.Г.

УЗГОДЖЕНО:

Відповідальна особа за організацію роботи

з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності _____ Метель В.О.

Інструкцію отримав і ознайомлений (а): _____

(дата, підпис, прізвище, ініціали)

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
Кременчуцький ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою
Полтавської обласної ради

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ №38
з БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ для ліцеїстів
ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ

м.Кременчук, 2018р.

**Кременчуцький ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою
Полтавської обласної ради**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Начальник ліцею _____ В.В.Марченко
наказ № 155 від 21.09.2018р.

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 38
З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ для ліцеїстів
ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ**

1. Загальні положення.

1.1. Інструкція розроблена на основі ДНАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», ДНАОП 0.00-8.03-93 «Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві», з урахуванням Типового положення про порядок проведення навчання з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005 № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 за № 231/10511.

Інструкція з охорони праці встановлює вимоги безпеки діяльності учасників освітнього процесу. Вимоги інструкції є обов'язковими для виконання учасниками освітнього процесу ліцею відповідно до Закону України «Про охорону праці» і Кодексу законів України про працю.

1.2. Домедична допомога являє собою комплекс термінових заходів, які вживаються в разі нещасних випадків і раптових захворювань. Ці заходи спрямовані на припинення дії чинника, що ушкоджує, на усунення явищ, які загрожують життю, на полегшення страждань і підготовку постраждалого до виправлення до лікувального закладу.

1.3. Домедична допомога - це найпростіші медичні дії, які виконують на місці події у найкоротший строк після травми. Вона подається, як правило, не медиками, а працівниками, що знаходяться на момент нещасного випадку безпосередньо на місці події або поблизу від нього. Оптимальним строком подання першої медичної допомоги вважається 30 хвилин після травмування.

1.4. У залежності від чинника, що впливає, травми поділяються:

- механічні (рани, забиті місця, розриви внутрішніх органів, переломи кісток, вивихи);
- фізичні (опіки, теплові удари, обмороження, ураження електричним струмом або блискавкою, променева хвороба тощо);
- хімічні (вплив кислот, лугів, отруйних речовин);
- біологічні (вплив бактеріальних токсинів);
- психічні (переляк, шок тощо).

1.5. У залежності від виду травми використовують визначений перелік заходів, які спрямовано на порятунок життя і здоров'я постраждалого.

2. Вимоги до особи, яка надає домедичну допомогу

2.1. Особі, яка подає допомогу, необхідно дотримуватися таких рекомендацій:

- звільнити постраждалого від подальшого впливу на нього небезпечного виробничого чинника (електричного струму, хімічних речовин, води тощо), оцінити стан постраждалого, при необхідності винести на свіже повітря, звільнити від одягу, що утруднює дихання;
- визначити характер і ступінь ушкодження, для чого оголити ушкоджену частину тіла або зняти з постраждалого весь одяг. Роздягання та одягнення постраждалого необхідно робити обережно, не викликаючи хворобливих відчуттів або повторного ушкодження;

- виконати необхідні заходи щодо порятунку постраждалого в порядку терміновості (відновити прохідність дихальних шляхів, у разі потреби зробити штучне дихання, зовнішній масаж серця, зупинити кровотечу, іммобілізувати місце перелому, накласти пов'язку тощо);
- підтримувати основні життєві функції постраждалого до прибуття медичного працівника;
- викликати медичних працівників або вжити заходів для транспортування постраждалого до найближчого лікувального закладу.

2.2. Особа, яка подає допомогу, повинна знати:

- основи роботи в екстремальних умовах;
- основні ознаки порушення життєво важливих функцій організму людини;
- правила, методи, прийоми подання першої медичної реанімаційної допомоги з урахуванням особливостей конкретного нещасного випадку, конкретної людини;
- основні засоби перенесення та евакуації постраждалих.

2.3. Особа, яка подає допомогу, повинна уміти:

- швидко і правильно оцінити ситуацію, орієнтуватися в екстремальних ситуаціях (у тому числі щодо електроустановок, на воді тощо);
- оцінювати стан постраждалого, діагностувати вид, особливості ураження (травми);
- визначити вид необхідної першої медичної допомоги, послідовність вжиття відповідних заходів, контролювати їх ефективність, при необхідності -здійснювати корекцію заходів;
- правильно здійснювати весь комплекс екстреної реанімаційної допомоги, контролювати ефективність, коригувати реанімаційні заходи з урахуванням стану постраждалого;
- тимчасово зупиняти кровотечу накладенням жгута, стискаючої пов'язки, стиснення судин пальцем; здійснювати штучне дихання «з рота в рот» («з рота в ніс») і закритий масаж серця та оцінювати їх ефективність;
- накладати пов'язки, косинки, транспортні шини при переломах кісток скелета, тяжких забитих місцях; іммобілізувати ушкоджену частину тіла при переломі кісток, тяжкому забитому місці, термічному ураженні;
- подавати допомогу при ураженні електричним струмом, у тому числі в екстремальних умовах; подавати допомогу при тепловому і сонячному ударах, утопленні, гострому отруєнні, блювоті, запамороченні;
- використовувати підручні засоби під час подання першої медичної допомоги, а також перенесення, навантаження, транспортування постраждалого;
- визначати необхідність виклику швидкої медичної допомоги, медичного працівника;
- евакуювати постраждалого попутним транспортом;
- користуватися аптечкою першої допомоги.

3. Дії при наданні домедичної допомоги

3.1. Перша допомога при опіках

Опіки поділяються на чотири ступеня в залежності від площі та глибини ураження тіла людини вогнем, гарячою водою, паром, розплавленим металом, електричним струмом, хімічною дією кислот та лугів.

Перший ступінь опіку характеризується почервонінням, набряканням, хворобливими відчуттями, другий - появою пухирів, наповнених рідиною жовтуватого кольору, третій - настанням неповного некрозу (змертвіння) шкіри, четвертий (найважчий)- наявністю коричневого або чорного струпа різноманітної товщини, некрозом шкіри.

3.1.1. Термічні та електричні опіки

Якщо на потерпілому зайнявся одяг, потрібно швидко накинути на нього пальто, будь-яку щільну тканину або збити полум'я водою. Перша допомога при опіках повинна бути спрямована насамперед на захист уражених місць від інфекції, мікробів та на боротьбу із шоком. Щоб уникнути зараження, не слід торкатися руками обпалених ділянок шкіри або змащувати уражені місця мазями, жирами, оліями, вазеліном, присипати питною содою, крохмалем. Не можна також проколювати, розкривати пухирі, видаляти мастику, каніфолі, смолисті та інші речовини, що пристали до обпаленого місця, тому що при їхньому видаленні можна здерти обпалену шкіру і створити сприятливі умови для зараження рани.

На невеликі опіки II-IV ступеня накладають стерильну пов'язку і закріплюють бинтом, а в разі великих уражень потерпілого завертають у стерильне простирadlo. Одяг і взуття з обпаленого місця не можна зривати, а необхідно розрізати ножицями та обережно зняти.

При тяжких і великих опіках потерпілого необхідно, не роздягаючи, загорнути в чисте простирadlo або тканину, укрити тепліше, напоїти чаєм, дати знеболюючі засоби і забезпечити спокій до прибуття лікаря.

3.1.2. Хімічні опіки

При хімічних опіках глибина ушкодження тканин залежить від тривалості впливу хімічної речовини. Тому важливо якомога швидше зменшити концентрацію хімічної речовини і тривалість її впливу. Для цього уражене місце відразу ж промивають великою кількістю проточної холодної води протягом 15-20хвилин.

Якщо кислота або луг потрапили на шкіру крізь одяг, то спочатку треба змити їх водою з одягу, а потім обережно розрізати і зняти з потерпілого мокрий одяг, після чого промити шкіру.

При попаданні на тіло людини сірчаної кислоти або лугу в твердому стані необхідно видалити їх сухою ватою або шматочками тканини, а потім уражене місце старанно промити водою.

При хімічному опіку цілком змити хімічні речовини водою не вдається. Тому після промивання уражене місце необхідно обробити відповідними нейтралізуючими розчинами, які використовуються у вигляді примочок (пов'язок). Лужні опіки обробляють 1-2% розчином кислоти (борної, лимонної), а кислотні - мильним або содовим розчином.

Подальша допомога надається так само, як і при термічних опіках.

3.2. Перша допомога при відмороженнях

Ушкодження тканин у результаті впливу низької температури називається відмороженням. Причини відмороження різні, за відповідних умов (тривалий вплив холоду, вітер, підвищена вологість, тісне і мокре взуття, нерухоме положення, поганий загальний стан постраждалого-хвороба, виснаження, алкогольне сп'яніння, крововтрати тощо) відмороження може наступити навіть при температурі 3-7°C. Більш схильні до відмороження пальці, кисті, стопи, вуха, ніс.

Перша допомога полягає в негайному зігріванні постраждалого, особливо відмороженої частини тіла, для чого постраждалого треба якнайшвидше перевести в тепле приміщення. Насамперед необхідно зігріти відморожену частину тіла, відновити в ній кровообіг. Найбільш ефективно і безпечно це досягається, якщо відморожену кінцівку (частину тіла) помістити в теплу ванну з температурою води 20°C. Протягом 20-30 хвилин температуру поступово збільшують до 40°C.

Після ванни (зігрівання) ушкоджені місця треба висушити (протерти), накласти на них стерильну пов'язку і тепло укрити. Не можна змащувати їх жиром і мазями, тому що це значно утруднює наступне первинне оброблення. Відморожені частини тіла не можна розтирати снігом, тому що при цьому посилюється охолодження, а крижинки ранять шкіру, що сприяє інфікуванню (зараженню) зони відмороження; не можна розтирати відморожені місця також рукавицею, сукниною, носовою хустинкою. Можна робити масаж чистими руками, починаючи від периферії до тулуба.

При відмороженні обмежених частин тіла (ніс, вуха) їх можна зігрівати теплом рук особи, яка надає першу допомогу.

До входу або внесення постраждалого в приміщення треба накласти на відморожене місце теплоізолюючу пов'язку, обгорнути клейонкою. На кінцівки накласти шини Крамера або шини з підручних засобів. Забезпечити спокій. Пов'язку слід залишити до появи почуття жару, тепла. Дати аспірин, анальгін, міцний чай, каву.

3.3. Перша допомога при ураженні електричним струмом

Якщо постраждалий у свідомості, але до цього був у непритомності або запамороченні, проте у нього зберігаються стійкі дихання і пульс, його слід укласти на підстилку, наприклад з одягу; розстебнути одяг, що утруднює дихання; створити приплив свіжого повітря; зігріти тіло, якщо холодно; забезпечити прохолоду, якщо жарко; створити повний спокій, безперервно спостерігаючи за пульсом і диханням; віддалити зайвих людей.

Якщо постраждалий знаходиться в непритомному стані, необхідно спостерігати за його диханням. У разі порушення дихання через западання язика потрібно висунути нижню щелепу вперед, узявшись пальцями за її кути, і утримувати її в такому стані, поки не припиниться западання язика.

При виникненні у постраждалого блювоти для видалення блювотних мас необхідно повернути його голову і плечі ліворуч.

Ні в якому разі не можна дозволяти постраждалому рухатися, а тим більше продовжувати роботу, тому що відсутність видимих тяжких ушкоджень від електричного струму або інших причин (падіння і таке інше) ще не виключає можливості подальшого погіршення його стану. Тільки лікар може визначити стан здоров'я постраждалого.

Переносити постраждалого в інше місце можна тільки в таких випадках, коли йому або особі, що подає допомогу, продовжує загрозувати небезпека або коли подання допомоги на місці неможливе.

При ураженні блискавкою подається така ж допомога, як і при ураженні електричним струмом.

Постраждалого після опритомнення потрібно укласти на підстилку, розстебнути одяг, що утруднює дихання, створити приплив свіжого повітря, розтерти і зігріти тіло, забезпечивши повний спокій.

Якщо після звільнення від дії струму постраждалий дихає рідко і судомисто, необхідно зробити штучне дихання з одночасним зовнішнім (непрямим) масажем серця.

3.4. Перша допомога при переломах, вивихах, забитих місцях, розтягу зв'язок і пораненнях

Постраждалий відчуває гострий біль, який різко посилюється при спробі змінити положення ушкодженої частини тіла. Іноді відразу привертає увагу неприродне положення кінцівки та скривлення її (при переломах) у незвичному місці.

Найголовнішим моментом у поданні першої допомоги як при відкритому переломі (після припинення кровотечі та накладення стерильної пов'язки), так і при закритому є іммобілізація ушкодженої кінцівки. Це значно зменшує біль і запобігає подальшому зсуву кісткових уламків. Для іммобілізації використовуються готові шини, а також палиця, дошка, лінійка, шматок фанери тощо.

При закритому переломі не варто знімати з постраждалого одяг - шину потрібно накладати поверх неї. До місця травми необхідно прикладати «холод» (гумовий пузир з льодом, снігом, холодною водою, холодні примочки тощо) для зменшення болю.

При пораненні необхідно знати, що всяка рана може забруднитися мікробами, які знаходяться на предметі, що ранив, на шкірі постраждалого, а також у пилуці або землі, на руках особи, яка подає допомогу, перев'язувальному матеріалі. Необхідно дотримуватися таких правил:

не можна промивати рану водою або будь-якою лікарською речовиною, засипати порошком і змащувати мазями, тому що це перешкоджає її загоєнню, сприяє занесенню до неї бруду з поверхні шкіри та може спричинити загоєння;

- не можна вибрати з рани пісок, землю, камінці тощо, оскільки видалити таким чином усе, що забруднює рану, неможливо. Потрібно обережно зняти бруд навколо рани, очищаючи шкіру від її країв назовні, щоб не забруднювати рану. Очищену ділянку навколо рани перед накладенням пов'язки потрібно змазати настоянкою йоду;

не можна видаляти з рани кров'яну згустку, сторонні тіла, тому що це може викликати кровотечу;

не можна замотувати рану ізоляційною стрічкою.

Для подання першої допомоги при пораненні необхідно розкривати наявний в аптечці індивідуальний пакет, накласти пов'язку. При відсутності індивідуального пакета можна використовувати чисту носову хустинку, чисту тканину тощо. Не можна накладати вату безпосередньо на рану.

РОЗРОБЛЕНО:

Сестра медична _____

Ляш Л.В.

УЗГОДЖЕНО:

Відповідальна особа за організацію роботи

з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності _____ Метель В.О.

Інструкцію отримав і ознайомлений (а): _____

(дата, підпис, прізвище, ініціали)